

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ,
ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ**

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ

**1041.03.4 «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ»
ՄՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ**

**1041.03.02.4 «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՏՐԱԿՏՈՐԻՍՏ- ՄԵՔԵՆԱՎԱՐ»
ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ**

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆ ԵՎ ՄՈԴՈՒԼԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

ԵՐԵՎԱՆ 2019

		ԸՆԴԱՄԵՆԸ			312	98	214				312	72	
4.	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ												
1.	Երկրագործության և հողագիտության հիմունքներ	6տ			24	12	12					24	
2.	Գյուղատնտեսական մեքենաներ	6տ			72	24	48					72	
3.	Գյուղատնտեսական աշխատանքների արտադրական գործընթացների կատարում	6տ			72	24	48					72	
4.	Գյուղատնտեսական բեռների և արտադրանքի բեռնում-բեռնաթափում, տեղափոխում, պահեստավորում	6տ			18	8	10					18	
5.	Տրակտորների, գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում	6տ			24	8	16					24	
		ԸՆԴԱՄԵՆԸ			282	98	184					210	
5.	ԸՆՏՐՈՎԻ				18							18	
	ՊԱՀՈՒՍՏԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ				14						8	6	
		ԸՆԴԱՄԵՆԸ			1080	424	610	14				576	504
		ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ											
	Շաբաթվա ժամերի քանակը										36	36	

IV. ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ				N	VII. ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԿԱԲԻՆԵՏՆԵՐԻ, ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱՆԵՐԻ ԵՎ ԱՐՀԵՏԱՆՈՑՆԵՐԻ ՑԱՆԿԸ ԿԱԲԻՆԵՏՆԵՐ
1.	Տրանսպորտային լոգիստիկա			1.	Մասնագիտական
2.	Բարեվարքություն			2.	գծագրության և չափագիտության
				3.	երթևեկության անվտանգության
				4.	համակարգչային տեխնիկայի
V. ՊՐԱԿՏԻԿԱ		Կիսամյակ	Շաբաթ	5.	հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքների
1.	Ուսումնական պրակտիկա առանց տեսական ուսուցման	5,6	4	6.	օտար լեզվի
2.	Նախաավարտական արտադրական պրակտիկա	6	4	7.	աշխատանքի անվտանգության
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			8	8.	գյուղատնտեսական մեքենաների և մեքենատրակտորային ագրեգատների ընդհանուր կառուցվածքի և տեխնիկական սպասարկման
				9.	
		ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱՆԵՐ			
VI. ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ				1.	վառելիք-քսանյութերի և տեխնիկական հեղուկների
				2.	շարժիչների

Հունիսի 22-ից հուլիսի 5-ը ընկած ժամանակահատվածում Համալիր պետական քննություն ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական մոդուլներից	3.	էլեկտրական սարքավորումների
		ԱՐՎԵՍԱՆՈՑՆԵՐ
	1.	փականագործական աշխատանքների
	2.	
		ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ
	1.	մարզադահլիճ
2.	մարզահրապարակ	

VIII. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐ

1. Ուսանողների գիտելիքների յուրացման մակարդակը ստուգելու, ինչպես նաև ուսումնառության արդյունավետությունը վերահսկելու նպատակով, հաստատության ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշմամբ կարող են անցկացվել առանձին առարկաների /մոդուլների/ ընթացիկ /միջանկյալ/ քննություններ, ստուգարքներ, ստուգողական աշխատանքներ: Ստուգարքներն, այդ թվում՝ տարբերակված, անցկացվում են առարկայի /մոդուլի/ համար սահմանված ժամերի հաշվին: Ըստ առարկաների /մոդուլների/՝ ստուգողական աշխատանքների թիվը հաստատում է ուսումնամեթոդական խորհուրդը: Քննությունների և ստուգարքների անցկացման կարգը սահմանում է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությունը:
2. Լաբորատոր աշխատանքների, օտար լեզուների, համակարգչային, գործնական, սեմինար, ֆիզիկական կուլտուրայի, ինչպես նաև ուսումնամեթոդական խորհրդի կողմից երաշխավորված առանձին առարկաների /մոդուլների/ գծով ուսումնական պարապմունքների, կուրսային նախագծման և արհեստանոցներում արտադրական ուսուցման ժամանակ ուսումնական խումբը բյուջետային ֆինանսավորման դեպքում կարող է բաժանվել ենթախմբերի՝ յուրաքանչյուրում առնվազն 8 ուսանող՝ ելնելով ուսուցանվող առարկայի /մոդուլի/ յուրահատկությունից: Համապատասխան միջոցների առկայության պայմաններում ուսումնական պարապմունքները կարող են անցկացվել առանձին ուսանողների հետ /անհատական պարապմունքներ, ուսուցման անհատական ստեղծագործական ձևեր և այլն/: Ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշմամբ առանձին առարկաների /մոդուլների/ տեսական դասընթացը կարող է կազմակերպվել հոսքային պարապմունքի ձևով: Ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշումներն ու երաշխավորությունները ուսումնական տարվա սկզբում քննարկում է քոլեջի խորհուրդը, հաստատում՝ տնօրենը:
3. Նախասիրական առարկաները, դրանց ծավալը և ուսուցման ժամկետը, բայց ոչ ավելի, քան շաբաթը 4 ժամ, որոշում է քոլեջը: Ամբիոնների, առարկայական /ցիկլային/ հանձնաժողովների կողմից ներկայացված նախասիրական առարկաների ծրագիրը հաստատում է քոլեջի ուսումնամեթոդական խորհուրդը:
4. Ֆիզիկական կուլտուրայի առարկայական ծրագրով նախատեսված նյութը կարող է իրացվել նաև արտաուսումնական պարապմունքների տարբեր ձևերով՝ մարզական ակումբներում, սեկցիաներում, խմբակներում:
5. Ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը, ելնելով տեղական պայմաններից, կարելի է փոփոխել՝ պարտադիր պահպանելով տեսական և գործնական ուսուցման, մոդուլների ամփոփման, պրակտիկայի, արձակուրդի ընդհանուր տևողությունը: Ամանորի և Սուրբ ծննդի տոների շաբաթը քոլեջը հաշվի է առնում յուրաքանչյուր տարվա աշխատանքային ժամանակացույցը կազմելիս:

6. Ամբիոնների, առարկայական /ցիկլային/ հանձնաժողովների ներկայացրած խորհրդատվությունների անցկացման ձևը հաստատում է ուսումնամեթոդական խորհուրդը:
7. Պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից հանձնարարված փաստաթղթերի ուսումնասիրումը կատարվում է համապատասխան առարկաների ժամերի հաշվին:
8. Պահուստային ժամերը տնօրինում է քոլեջը՝ ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշմամբ՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության սահմանած կարգի պահանջներին համապատասխան:
9. Ուսումնական պրակտիկան կարող է անցկացվել կենտրոնացված, կամ տեսական պարապմունքների հետ հաջորդաբար՝ պահպանելով պլանով նախատեսված ժամաքանակը: Պրակտիկայի անցկացման ժամկետը կարելի է տեղաշարժել ուսումնական տարվա նույն կիսամյակի ընթացքում: Պրակտիկայի յուրաքանչյուր ձև ավարտվում է հաշվետվությամբ՝ գնահատումով:
10. Նախաավարտական պրակտիկան անց է կացվում կենտրոնացված կարգով, ուսումնական պլանով նախատեսված ժամկետներում:
11. Ուսումնական հաստատությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ստեղծել լրացուցիչ կաբինետներ, մասնագիտացված լսարաններ:

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՂՈՐԴԱԳՈՒԹՅՈՒՆ»

Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-Հ-4-19-001
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել սովորողի անձնական շփման ունակությունները, ակտիվացնել միջանձնային հաղորդակցության հնարավորությունները, ձևավորել աշխատանքային և մասնագիտական գործունեության ընթացքում նպատակային հաղորդակցման, գործնական կապերի ու հարաբերությունների ստեղծման կարողությունը:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ, որից տեսական ուսուցում՝ 10 ժամ գործնական աշխատանք՝ 26 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) ներկայացնի հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման համար, 2) կիրառի ուղղակի հաղորդակցման ձևերը, 3) կիրառի անուղղակի հաղորդակցման ձևերը, 4) ձևավորի և զարգացնի միջանձնային հաղորդակցում, 5) խթանի համագործակցության ձևավորումը, ստեղծի նախապայմաններ շարունակական գործընկերության համար:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման համար
Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է բացատրում հաղորդակցման անհրաժեշտությունը անձի ինքնադրսևորման և գործարար հաջողությունների համար, 2) ներկայացնում է շփման և անձնական հաղորդակցման ձևերը, բաղադրիչները, 3) ներկայացնում է գործնական հաղորդակցման եղանակները, բաղադրիչները,

	<p>4) շփման հնարավորությունը ուղղորդում է նպատակային հաղորդակցմանը,</p> <p>5) անձնական հատկանիշները օգտագործում է գործնական հաղորդակցության մեջ:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի, թեստերի և իրավիճակային խաղերի միջոցով: Ուսանողին կտրվի հարցեր անձնական հաղորդակցման և շփման ձևերի, գործնական հաղորդակցման եղանակների ու դրանց բաղադրիչների վերաբերյալ: Կառաջադրվեն իրավիճակային խնդիրներ՝ նպատակային հաղորդակցման հնարավորությունները բացահայտելու համար: Արդյունքի գնահատման որոշակի քայլեր (մասնավորապես՝ հարց ու պատասխանը և թեստերը), նպատակահարմար է կիրառել արդյունքի ուսուցման ընթացքում՝ ելնելով առաջացած ընթացիկ իրավիճակներից:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը ճիշտ է պատասխանում հարցերին և առաջադրված իրավիճակում օգտագործում է հնարավորությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, նյութեր, մշակված հարցաշարեր, իրավիճակային խնդիրներ:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Կիրառել ուղղակի հաղորդակցման ձևերը
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում ուղղակի հաղորդակցման ձևերը,</p> <p>2) բանավոր հաղորդակցման ժամանակ վարում է զրույց, արձագանքում է հարցադրումներին,</p> <p>3) հանդես է գալիս հաղորդումներով և զեկույցներով՝ ներկայացնում է հստակ և նպատակային խոսք,</p> <p>4) ուղղակի հաղորդակցման ընթացքում հայտնում է տեսակետ, դրսևորում է հետաքրքրություններ, հաճոյախոսում է,</p> <p>5) մասնակցում է քննարկումների և բանավեճերի, պահպանում է համագործակցության շարունակականությունը:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի, թեստերի և իրավիճակային խաղերի միջոցով: Ուսանողին կտրվի հարցեր ուղղակի հաղորդակցման ձևերի վերաբերյալ, հանձնարարվում է որոշակի թեմայի շուրջ զեկույց և հաղորդում պատրաստել, առաջադրվում է թեմատիկ քննարկումներ, որի ընթացքում ուսանողը հանդես է գալիս հնարավոր բոլոր դրսևորումներով: Արդյունքի գնահատման որոշակի քայլեր (մասնավորապես՝ հարց ու</p>

	<p>պատասխանը և թեստերը), նպատակահարմար է կիրառել արդյունքի ուսուցման ընթացքում՝ ելնելով առաջացած ընթացիկ իրավիճակներից:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը ճիշտ է պատասխանում հարցերին, խոսքը կառուցում է հստակ և նպատակային, կարողանում է արձագանքել ըստ իրավիճակի:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, նյութեր, մշակված քննարկման ենթակա թեմաներ, դերային խաղերի սցենարներ, հաղորդակցման տեխնիկական սարքեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 3	Կիրառել անուղղակի հաղորդակցման ձևերը
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում անուղղակի հաղորդակցման ձևերը, 2) կազմում և ձևակերպում է գրավոր խոսք՝ պահպանելով նպատակայնությունն ու էթիկան, 3) օգտագործում է տեղեկատվական տեխնոլոգիաները և այլ տեխնիկական միջոցները՝ նպատակային տեղեկատվությունը փոխանցելու համար, 4) կազմում է գրություններ՝ ըստ հասցեատիրոջ և նպատակի, 5) վարում է տեղեկատվության հավաքագրման և փոխանցման փաստաթղթեր, 6) բանավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է գրավորի, 7) գրավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է բանավոր հակիրճ նյութի:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի, թեստերի և իրավիճակային առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կտրվի հարցեր անուղղակի հաղորդակցման ձևերի վերաբերյալ, կհանձնարարվի որոշակի թեմայի շուրջ կազմել տեքստ՝ հաշվի առնելով հասցեատիրոջը, կառաջադրվի թեմա, որի վերաբերյալ տարբեր աղբյուրներից հավաքագրվում, ամբողջացվում և փոխանցվում է տեղեկատվությունը, կհանձնարվի բանավոր հակիրճ միտքը վերածել գրավոր ամբողջական տեքստի, իսկ ամբողջական ծավալուն տեքստից առանձնացնել առաջնային ինֆորմացիան և ներկայացնել հակիրճ խոսքով: Արդյունքի գնահատման որոշակի քայլեր (մասնավորապես՝ հարց ու

	<p>պատասխանը, թեստերը), նպատակահարմար է կիրառել արդյունքի ուսուցման ընթացքում՝ ելնելով առաջացած ընթացիկ իրավիճակներից:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը ճիշտ է պատասխանում հարցերին և 80% ճշգրտությամբ կատարում է հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, նյութեր, մշակված քննարկման ենթակա թեմաներ, դերային խաղերի սցենարներ, հաղորդակցման տեխնիկական սարքեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	<p>Ձևավորել և զարգացնել միջանձնային հաղորդակցում</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) նախաձեռնում է անձնական և աշխատանքային շփում՝ ըստ իրավիճակի և զրուցակցի կամ հաստատիրոջ, 2) ստանում, մշակում և դասակարգում է անհրաժեշտ (նպատակային) տեղեկատվությունը, 3) առկա տեղեկատվությունն օգտագործում է միջանձնային հաղորդակցում ձևավորելու համար, 4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար, 5) ներգրավվում է երկխոսություններում, քննարկումներում, հայտնում է կարծիք, հիմնավորում է տեսակետներ, 6) պահպանում և եզրափակում է երկխոսությունը, 7) կարողանում է հաղորդակցվել՝ հաշվի առնելով իրավիճակը և ունկնդրի հետաքրքրությունները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գործնական աշխատանքների և իրավիճակային խաղերի միջոցով: Ուսանողին կհանձնարարվի գործնական աշխատանքներ որոշակի տեղեկատվություն ստանալու, մշակելու և դասակարգելու համար: Կառաջադրվի իրավիճակային խաղեր՝ անձնական շփում նախաձեռնելու, երկխոսության կողմ լինելու, զրույցը պահպանելու և եզրափակելու կարողությունները դիտարկելու, գնահատելու համար: Նույն առաջադրանքը կհանձնարարվի աշխատանքային շփումների համար: Արդյունքի գնահատման որոշակի քայլեր (մասնավորապես՝ հարց ու պատասխանը և թեստերը), նպատակահարմար է կիրառել արդյունքի ուսուցման</p>

	<p>ընթացքում՝ ելնելով առաջացած ընթացիկ իրավիճակներից:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը ընդհանուր առմամբ ճիշտ է կատարում հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, նյութեր, մշակված թեմաներ, սցենարներ, դերային խաղերի սցենարներ, հաղորդակցման տեխնիկական սարքեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 5	Խթանել համագործակցության ձևավորումը, ստեղծել նախապայմաններ շարունակական գործընկերության համար
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է համագործակցությանը խթանող միջոցառումները (գովազդ, հայտարարություններ, ցուցահանդեսներ և այլն), 2) հավանական գործընկերոջ վերաբերյալ հավաքում է անհրաժեշտ տեղեկատվություն, 3) հավաքագրված տեղեկատվությունն օգտագործում է գործարար հաղորդակցում ձևավորելու համար, 4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար, 5) հաղորդակցման ընթացքում ձեռք է բերում վստահություն, 6) ապահովում է հետադարձ կապի միջոցառումներ:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գործնական աշխատանքների և իրավիճակային խաղերի միջոցով: Թեստերի միջոցով ստուգվում է համագործակցությունը խթանող միջոցառումների իմացությունը, և կոնկրետ դեպքերի համար դրանց կիրառման առավել նպաստավոր տարբերակները: Կհանձնարարվի հավաքագրել որոշակի գործընկերոջ վերաբերյալ տեղեկատվություն և օգտագործել գործարար հաղորդակցում ձևավորելու համար: Կառաջադրվի իրավիճակային խաղեր՝ գործնական հաղորդակցում նախաձեռնելու, համագործակցության հասնելու և հետադարձ կապ ապահովելու համար: Արդյունքի գնահատման որոշակի քայլեր, մասնավորապես՝ հարց ու պատասխանը, թեստերը, նպատակահարմար է կիրառել արդյունքի ուսուցման ընթացքում՝ ելնելով առաջացած ընթացիկ իրավիճակներից:

	Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը ընդհանուր առմամբ ճիշտ է կատարում հանձնարարությունները:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, նյութեր, մշակված թեմաներ, սցենարներ, դերային խաղերի սցենարներ, հաղորդակցման տեխնիկական սարքեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-ԱԱՕ-4-19-001
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները պահպանելու, սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան կենցաղը և աշխատանքը կազմակերպելու, հավանական վտանգները և վթարները կանխարգելելու, արտադրական վթարների դեպքում՝ անվտանգության միջոցառումներ իրականացնելու և առաջին օգնություն ցուցաբերելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ, որից տեսական ուսուցում՝ 12 ժամ գործնական աշխատանք՝ 24 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) ներկայացնի աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները, 2) կազմակերպի կենցաղը և աշխատանքը սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան, 3) կանխի հավանական վտանգները և վթարները, իրականացնի անվտանգության միջոցառումներ, 4) ցուցաբերի առաջին օգնություն:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները

Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է բացատրում անվտանգության կանոնների սահմանման, իրավական կարգավորման և պահպանման անհրաժեշտությունը,</p> <p>2) ըստ հիմնական բնագավառների ճիշտ է ներկայացնում անվտանգության կանոնների պահանջները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում տեխնոլոգիական սարքավորումների շահագործման անվտանգության կանոնները,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում հրդեհային անվտանգության և հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները,</p> <p>6) ներկայացնում է անվտանգության կանոնների խախտման հետևանքները, պատասխանատվությունները:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է թեստային առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կհանձնարարվի առնվազն 10 առաջադրանքով թեստ, որում նա պետք է ընտրի տվյալ իրավիճակի ճիշտ պատասխանը:</p> <p>Ստորև ներկայացվում է արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները՝ անվտանգության հիմնական կանոնները՝ ըստ տարբեր մասնագիտական աշխատատեղերի, տեխնոլոգիական սարքավորումների շահագործման անվտանգության կանոնները, դրանց խախտման հետևանքները, պատասխանատվությունը, հրդեհային անվտանգության և հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները, դրանց խախտման հետևանքները, պատասխանատվությունը, էլեկտրաանվտանգության կանոնները, դրանց խախտման հետևանքները, պատասխանատվությունը, կենցաղային հիմնական սարքերի անվտանգության կանոնները:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը առաջադրանքը կատարում է ճիշտ:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ անվտանգության կանոնների վերաբերյալ նորմատիվ ակտեր, մասնագիտական գրականություն, նյութեր, մշակված թեմաներ:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	<p>Կազմակերպել կենցաղը և աշխատանքը սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան</p>
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ներկայացնում է մարդու առողջության և աշխատանքի ընթացքում աշխատունակության վրա ազդող գործոնները (սանիտարահիգիենիկ, հոգեբանաֆիզիոլոգիական, էսթետիկական, սոցիալական-հոգեբանական),</p>

	<p>2) ներկայացնում է աշխատավայրի սանիտարիայի և հիգիենայի ընդհանուր նորմերը (միկրոկլիման, ճառագայթումը, լուսավորվածությունը, տատանումները և այլն),</p> <p>3) ներկայացնում է աշխատանքի համար անհրաժեշտ նյութերը և դրանց անվնաս օգտագործումը,</p> <p>4) ներկայացնում է սանիտարիայի և հիգիենայի պահպանման համար անհրաժեշտ միջոցառումները:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կհանձնարարվի ներկայացնել որոշակի, կոնկրետ իրավիճակից բխող սանիտարիայի և հիգիենայի պահպանման, ինչպես նաև անհրաժեշտ աշխատանքային կամ կենցաղային նյութերի անվնաս օգտագործմանն ուղղված միջոցառումներ:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը ճիշտ է կատարում հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ անվտանգության կանոնների վերաբերյալ նորմատիվ ակտեր, մասնագիտական գրականություն, նյութեր, մշակված թեմաներ և իրավիճակային խնդիրներ:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	<p>Կանխել հավանական վտանգները և վթարները, իրականացնել անվտանգության միջոցառումներ</p>
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների առաջացման պատճառները և հետևանքները,</p> <p>2) ներկայացնում է արտադրական վթարների կանխման աշխատանքները,</p> <p>3) ներկայացնում է առանձին խմբերի (հաշմանդամություն ունեցող անձինք, հղիներ, անչափահասներ և այլն) աշխատանքային առանձնահատուկ պայմանները և վտանգների կանխման սահմանված միջոցառումները,</p> <p>4) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների ու դժբախտ պատահարների փաստաթղթային ձևակերպումների կարգը:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կտրվի հարցեր կենցաղային և արտադրական վթարների առաջացման պատճառների ու հետևանքների, դրանց կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ: Կհանձնարարվի ներկայացնել որոշակի խմբերի համար սահմանված աշխատանքային պայմանների ապահովման և կոնկրետ վտանգի կանխարգելմանն ուղղված</p>

	<p>միջոցառումներ: Կառաջադրվի կոնկրետ կենցաղային վթարի կամ պատահարի համար ներկայացնել փաստաթղթային ձևակերպումների բաղադրիչներ:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ անվտանգության կանոնների վերաբերյալ նորմատիվ ակտեր, մասնագիտական գրականություն, նյութեր, մշակված թեմաներ և իրավիճակային խնդիրներ:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Ցուցաբերել առաջին օգնություն
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) տիրապետում է տարբեր իրավիճակներում առաջին օգնության հիմնական կանոններին, 2) առաջին օգնության գործողությունների քայլերը ճիշտ է ներկայացնում, 3) կատարում է արհեստական շնչառության և սրտի աշխատանքի վերականգնման գործողություն, 4) կատարում է արյան հոսքի դադարեցման և բաց վնասվածքների վիրակապման գործողություն, 5) կատարում է այրվածքների նախնական մշակման և էլեկտրահարվածին առաջին օգնություն ցուցաբերելու գործողություններ, 6) տարբեր կոտրվածքների դեպքում կատարում է վիրակապման և անշարժացման գործողություն, 7) ներկայացնում է տարբեր թունավորման դեպքերում առաջին օգնության գործողությունները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կհանձնարարվի կատարել (անհնարինության դեպքում՝ նկարագրել) առաջին օգնության գործողություններ՝ ըստ դեպքերի: Արդյունքի գնահատման որոշակի քայլեր նպատակահարմար է կիրառել արդյունքի ուսուցման ընթացքում՝ ելնելով առաջացած ընթացիկ իրավիճակներից:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը ճիշտ է կատարում բոլոր հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ</p>

	անվտանգության կանոնների վերաբերյալ նորմատիվ ակտեր, մասնագիտական գրականություն, նյութեր, մշակված թեմաներ և իրավիճակային խնդիրներ, առաջին օգնության համար անհրաժեշտ միջոցներ, նյութեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՕՊԵՐԱՏՈՐՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-ՀՕ-4-19-001
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել սովորողի համակարգչային տեխնիկայից օգտվելու և դրա ծրագրային հնարավորությունները կիրառելու առաջնային կարողությունները, աշխատանքային գործունեության ընթացքում և անձնական կարիքների շրջանակներում կիրառել համակարգչային օպերացիոն համակարգերի, գրասենյակային փաթեթների (Microsoft Office) ծրագրերը, կատարելագործել համացանցից օգտվելու կարողությունները և տեղեկատվական բազաների հետ նպատակային աշխատելու հմտությունները:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 32 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) կիրառի համակարգչային համալիրում ներառվող բաղադրիչները և օպերացիոն համակարգը, 2) խմբագրի և ֆորմատավորի տեքստեր, 3) պատրաստի և խմբագրի աղյուսակներ, 4) կատարի գրաֆիկական խմբագրում և նկարազարդում, 5) համակարգչային ծրագրերով կազմակերպի ցուցադրություն, 6) աշխատի համացանցում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:

Ուսումնառության արդյունք 1	Կիրառել համակարգչային համալիրում ներառվող բաղադրիչները և օպերացիոն համակարգը
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) համակարգչային համալիրում ներառվող հիմնական և լրացուցիչ բաղադրիչները բնութագրում է, 2) ճիշտ է պահպանում համակարգիչը և բաղադրիչները միացնելու, օգտագործելու և անջատելու տեխնիկական պայմանները, 3) օգտվում է համակարգչային օժանդակ տեխնիկական սարքերից, 4) ներկայացնում է օպերացիոն համակարգի պատուհանային կառուցվածքը, 5) ներկայացնում է կիրառվող հիմնական ծրագրերը, 6) բացում է առաջադրված թղթապանակը և ֆայլը, 7) օգտվում է պատուհանային մենյուի հիմնական հրամաններից, 8) ստեղծում է նոր թղթապանակ ու ֆայլ, պահպանում, բացում, փակում և տեղադրում է առաջադրված վայրում, 9) կատարում է փաստաթղթի տպագրում:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի, թեստերի և գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կտրվի հարցեր համակարգչի հիմնական և լրացուցիչ բաղադրիչների, օժանդակ տեխնիկական սարքերի, դրանց կիրառման և նշանակության մասին: Կհանձնարարվի միացնել համակարգիչը և դրան կից օժանդակ տեխնիկական սարքերը, օգտագործել ծրագրային հնարավորությունները՝ համաձայն առաջադրանքի: Ուսանողին կառաջադրվեն առնվազն 3 հիմնական ծրագրում կատարել նույն գործողությունը. թղթապանակ և ֆայլ բացելու, պատուհանային մենյուի հիմնական հրամաններից օգտվելու, ստեղծված ֆայլը պահպանելու, փակելու, առաջադրված վայրում տեղադրելու և տպագրելու գործողություն:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ամբողջությամբ ճիշտ է կատարում գործնական հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, համակարգիչ և համապատասխան ծրագրեր, համակարգչային օժանդակ տեխնիկական սարքեր:
Ուսուցման երաշխավորված	տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ

Ժամաքանակը	գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 2	Խմբագրել և ֆորմատավորել տեքստեր
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) հայերեն և օտար լեզվով տեքստ մուտքագրելու համար ծրագրերը պատրաստել է, 2) մուտքագրում է տեքստ, մեծատառ նշաններ, սիմվոլներ, թվանշաններ, 3) տեքստային ցուցիչը տեղաշարժելով կատարելում է ուղղումներ, ջնջումներ, լրացումներ, փոփոխություններ, 4) մուտքագրված տեքստի պարզագույն ֆորմատավորման գործողությունները ճիշտ է կատարում, 5) կարողանում է տեքստին կից ներմուծել նկարներ, գրաֆիկներ, աղյուսակներ, անիմացիաներ:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է թեստերի և գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կհանձնարարվի նախապատրաստել ծրագիրը՝ ըստ առաջադրանքի տեքստեր մուտքագրելու, ձևավորելու, խմբագրելու տեքստը հավելելու գործողություններ՝ առնվազն 3 հիմնական ծրագրում կատարելով նույն գործառույթը: Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ամբողջությամբ ճիշտ է կատարում գործնական հանձնարարությունները:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, համակարգիչ և համապատասխան ծրագրեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 3	Պատրաստել և խմբագրել աղյուսակներ
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) աղյուսակներ կազմելու համակարգչային ծրագրերը և դրանց կիրառումը ներկայացնում է, 2) առաջադրված չափերով կազմում է աղյուսակ և մուտքագրում տվյալներ, 3) աղյուսակում կատարում է ուղղումներ, լրացումներ, փոփոխություններ, 4) աղյուսակի տվյալների մեջ ստեղծում է պարզ ֆունկցիոնալ կախվածություն:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է թեստերի և գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կհանձնարարվի նախապատրաստել ծրագիրը՝ ըստ առաջադրանքի աղյուսակ կազմելու, ձևավորելու, խմբագրելու, տվյալներ մուտքագրելու, աղյուսակային տվյալները հավելելու և տվյալների ֆունկցիոնալ կախվածություն ստեղծելու:

	<p>գործողություններ՝ առնվազն 2 հիմնական ծրագրում կատարելով նույն գործառույթը: Ֆունկցիոնալ կախվածության օրինակ կարող է հանդիսանալ թվաքանակային գործողությունների ամփոփումը, վերափոխումը (օրինակ՝ տոկոսի վերածելը) և այլն:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ամբողջությամբ ճիշտ է կատարում գործնական հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, համակարգիչ և համապատասխան ծրագրեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 4	Կատարել գրաֆիկական խմբագրում և նկարազարդում
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) գծագրում է գրաֆիկական օբյեկտներ՝ օգտագործելով նաև Autoshapec պատուհանի պատրաստի ձևերը, 2) գծագրում է կանոնավոր պատկերներ, 3) ֆորմատավորում է գրաֆիկական օբյեկտները՝ տեղափոխելով, պատճենելով, պտտելով և չափերը փոխելով, 4) խմբավորում է գրաֆիկական օբյեկտները, 5) գծագրում է տեքստային բլոկներ, 6) կատարում է գրաֆիկական օբյեկտների գունաերանգավորում:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է թեստերի և գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կհանձնարարվի նախապատրաստել ծրագիրը՝ ըստ առաջադրանքի գրաֆիկական օբյեկտներ, կանոնավոր պատկերներ, տեքստային բլոկներ գծագրելու, խմբագրելու, տվյալներ մուտքագրելու, խմբավորելու, ձևավորելու գործողություններ՝ առնվազն 3 հիմնական ծրագրում կատարելով նույն գործառույթը:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ամբողջությամբ ճիշտ է կատարում գործնական հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, համակարգիչ և համապատասխան ծրագրեր:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 5	Համակարգչային ծրագրերով կազմակերպել ցուցադրություն
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ցուցադրական ծրագրերը և դրանց պատուհանի կառուցվածքը ճիշտ է ներկայացնում, 2) մուտքագրում է տեքստ, թվային արժեքներ և պարզ գործողություններ, 3) ներբեռնում է նկարներ, տեսանյութեր, անիմացիաներ, տվյալներ՝ աղյուսակի, գրաֆիկի տեսքով, 4) կարողանում է առաջադրված թեմայով պատրաստել ավարտուն փաստաթուղթ ցուցադրության համար, 5) ցուցադրում է պատրաստված տեղեկատվական նյութը:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է թեստերի և գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կհանձնարարվի օգտվելով պատուհանային կառուցվածքից նախապատրաստել ցուցադրական ծրագիրը՝ թվային և տեքստային տվյալներ մուտքագրելու, խմբագրելու, նկարներ, տեսանյութեր, անիմացիաներ, աղյուսակային և գրաֆիկական տվյալներ ներբեռնելու, ձևավորելու գործողություններ՝ առնվազն 2 հիմնական ծրագրում կատարելով նույն գործառույթը:</p> <p>Կառաջադրվի ազատ թեմայի ներկայացման համար պատրաստել ցուցադրություն և ներկայացնել՝ պահպանելով թեմայի տրամաբանական կապն ու հաջորդականությունը:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ամբողջությամբ ճիշտ է կատարում գործնական հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, համակարգիչ և համապատասխան ծրագրեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 6	Աշխատել համացանցում
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է «համացանց» հասկացությունը, 2) օգտագործում է ինտերնետային հիմնական ծրագրերը,

	<p>3) ներկայացնում է History, Favorites, Stop, Refresh հրամանների, Back և Forward կոճակների նշանակությունը,</p> <p>4) փնտրում է առաջադրված տվյալները համացանցի տեղեկատվական բազաներում (որոնողական և բաց ցանցերից),</p> <p>5) կարողանում է համացանցից ներբեռնել, պահպանել և օգտագործել տեղեկությունները,</p> <p>6) գրանցվում է էլեկտրոնային փոստում, ինտերնետային ծրագրերում և այլ կայքերում,</p> <p>7) օգտագործում է էլեկտրոնային փոստի հնարավորությունները, ուղարկում և ստանում ինֆորմացիա:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի, թեստերի և գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կհանձնարարվի ներկայացնել համացանցի կառուցվածք, օգտագործման նպատակների բազմազանությունը, համացանցի միջոցով կարգավորման ենթակա հնարավոր հարցերը: Ուսանողին կհանձնարարվի մուտք գործել ինտերնետային ծրագիր՝ փնտրել առաջադրված տվյալները, ներբեռնել, օգտագործել և պահպանել տվյալներ: Կառաջադրվի որոշակի տեղեկատվություն փոխանցել սոցիալական կայքերի միջոցով կամ բաշխել ըստ հասցեականության:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ամբողջությամբ ճիշտ է կատարում գործնական հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, համակարգիչ և համապատասխան ծրագրեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՐԱՖԻԿԱ, ՉԱՓԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳԱՏՄ- 4-19-001
Մոդուլի նպատակը	<p>Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել մասնագիտական աշխատանքային գծագրեր ու էսքիզներ կարդալու և հասկանալու, ինչպես նաև տիպային մեքենամասերի էսքիզներ ու աշխատանքային գծագրեր կատարելու, չափիչ գործիքներով աշխատելու, չափումների տեխնիկային տիրապետելու անհրաժեշտ կարողություններ և հմտություններ:</p>
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ, որից՝

	տեսական ուսուցում՝ 10 ժամ գործնական աշխատանք՝ 26 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
Ուսումնառության արդյունքները	<p>Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) կատարի պարզագույն մեքենամասերի էսքիզներ և աշխատանքային գծագրեր, 2) կարդա աշխատանքային գծագրերը և էսքիզները, 3) կարդա հանգույցների ու մեքենամասերի աշխատանքային գծագրերը, դրանց պայմանական նշանակումները և մասնագրերը, 4) ներկայացնի մեքենամասերի չափերի թույլտվածքների համակարգը, նստեցվածքները, 5) օգտվի թույլտվածքների աղյուսակներից, 6) տիրապետի չափումների տեխնիկային՝ արդյունավետ աշխատելով հիմնական չափիչ գործիքներով:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կատարել պարզագույն մեքենամասերի էսքիզներ և աշխատանքային գծագրեր
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է կատարում երկրաչափական կառուցումները հարթության վրա՝ կորերի լծորդում, փոխուղղահայաց ուղիղների կառուցում, եռանկյունների կառուցում կորորդինանտներով և այլն, 2) ճիշտ է կատարում պարզագույն մեքենամասերի պրոյեկտումը հարթությունների վրա և պատկերում դրանց երեք պրոյեկցիաները, 3) ճիշտ է տալիս կտրվածքներ և պատկերում է առաջադրված պարզագույն մեքենամասերի աշխատանքային գծագրերն ու էսքիզները, 4) ճիշտ է պատկերում աշխատանքային գծագրերի և էսքիզների վրա պարզագույն մեքենամասերի չափերը, 5) ճիշտ է կատարում պարզագույն մեքենամասի բնօրինակից համապատասխան էսքիզը և աշխատանքային գծագիրը:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գործնական առաջադրանքների հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն երկու

	<p>մեքենամասի մոդելներ և կիանձնարարվի նրանցից մեկի համար մշակել աշխատանքային գծագիրը՝ կառուցելով տվյալ մեքենամասի երեք պրոյեկցիաները համապատասխան կտրվածքներով, մեքենամասի չափադրումներով, ինչպես նաև մեքենամասի տարածական գծագիրը, իսկ մյուսի համար կատարել էսքիզը:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - աշխատանքային գծագրի մշակումը, - համապատասխան կտրվածքներով պրոյեկցիաների գծագրումը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական համապատասխան գրականություն, դիտակտիկ նյութեր, գծագրական գործիքներ, գծագրման համար անհրաժեշտ պիտույքներ, տիպային մեքենամասերի մոդելներ:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	<p>Կարողալ աշխատանքային գծագրերը և էսքիզները</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքային գծագրերի և էսքիզների վրա պատկերված չափերի թույլտվածքները և մաքրության դասերի նշանակումները, 2) ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքային գծագրերի և էսքիզների վրա պատկերված մակերևույթների ձևի թույլատրելի շեղումները, 3) ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքային գծագրերի և էսքիզի տեխնիկական պայմանները, 4) ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքային գծագրերի կամ էսքիզի վրա պատկերված երիթի, բազմաերիթի, ատամնանիվի, տարբեր նշանակության առվակների, երեսակների և նմանատիպ այլ տարրերի նշանակումները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գործնական առաջադրանքների հիման վրա: Ուսանողին կտրվի որևէ մեքենամասի աշխատանքային գծագիրը և կիանձնարարվի լրացնել բացթողնված չափադրումներն ու նշանակումները, տեխնիկական պահանջները:</p>

	<p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - գծագրերի և էսքիզների վրա պատկերված չափերի թույլտվածքները և մաքրության դասերի նշանակումները, - գծագրերի և էսքիզների վրա պատկերված մակերևույթների ձևի թույլատրելի շեղումները, - գծագրերի և էսքիզի վրա ներկայացված տեխնիկական պայմանները: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական համապատասխան գրականություն, դիտակտիկ նյութեր, գծագրական գործիքներ, գծագրման համար անհրաժեշտ պիտույքներ, տիպային մեքենամասերի մոդելներ:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	<p>Կարողալ հանգույցների ու մեքենամասերի աշխատանքային գծագրերը, դրանց պայմանական նշանակումները և մասնագրերը</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում հանգույցների և մեքենամասերի հավաքական գծագրերում առանձին մեքենամասերի դիրքավորման նշանակումները, 2) ճիշտ է կարողում հավաքական գծագրում պայմանական նշանակումները՝ երիթային, բազմաերիթային միացություններ, ատամնաանվային կառչում, առանցքակալային նստեցվածք, եռակցման միացություն և նմանատիպ այլ նշանակումներ, 3) ճիշտ է ներկայացնում հավաքական գծագրերում պատկերված նստեցվածքների պայմանական նշանները, 4) ճիշտ է ներկայացնում հավաքական գծագրի և մասնագրի փոխադարձ կապը և կարողանում գծագրերի փաթեթից օգտվելով՝ հավաքական գծագրից ընտրել համապատասխան մեքենամասի աշխատանքային գծագիրը, 5) ճիշտ է ներկայացնում հավաքական գծագրի տեխնիկական պահանջները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կտրվի որևէ հանգույցի հավաքական գծագիրը և կհանձնարարվի մշակել կոնկրետ մեքենամասի աշխատանքային գծագիրը և</p>

	<p>տեխնիկական պահանջները:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - հանգույցների ու մեքենամասերի աշխատանքային գծագրերը, - գծագրերում առանձին մեքենամասերի դիրքավորման նշանակումները, - հավաքական գծագրերում պատկերված նստեցվածքների պայմանական նշանները, - հավաքական գծագրի և մասնագրի փոխադարձ կապը, - հավաքական գծագրի տեխնիկական պահանջները: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական համապատասխան գրականություն, դիտակտիկ նյութեր, հավաքական գծագրերի ատլասներ, գծագրական գործիքներ, գծագրման համար անհրաժեշտ պիտույքներ, մեքենայի հանգույցների մոդելներ:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 4</p>	<p>Ներկայացնել մեքենամասերի չափերի թույլտվածքների համակարգը, նստեցվածքները</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում մեքենամասերի մշակման ճշտությունը կանխորոշող պայմանները, 2) ճիշտ է ներկայացնում մշակվող մեքենամասերի մաքրությանը և որակին ներկայացվող հիմնական պահանջները, 3) ճիշտ է ներկայացնում մեքենամասերի համափոխարինելիության սկզբունքը, 4) ճիշտ է ներկայացնում մեքենամասի նոմինալ, սահմանային և իրական չափերը:
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կհաճնարարվի մեքենայի որևէ հանգույցի գծագիր և այդ հանգույցի մեքենամասերի միացություններին ներկայացվող տեխնիկական և տեխնոլոգիական պահանջները: Ուսանողին կհանձնարվի կատարել տրված հանգույցի միացությունների չափագրում, նշելով մաքրության դասերը:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p>

	<p>- մեքենամասերի մշակման ճշտությունը կանխորոշող պայմանները,</p> <p>- մեքենամասերի միացություններին ներկայացվող տեխնիկական և տեխնոլոգիական պահանջները,</p> <p>- հանգույցի միացությունների չափագրումը:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական համապատասխան գրականություն, մեքենամասերի համափոխարինելիությանը վերաբերող դիտակտիկ նյութեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 5	Օգտվել թույլտվածքների աղյուսակներից
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է սահմանում թույլտվածք և նստեցվածք հասկացությունները, չափերի շեղումները (վերին, ներքին և իրական), 2) ճիշտ է որոշում բացակի ու ձգվածքի մեծությունը, 3) ճիշտ է ներկայացնում թույլտվածքների համակարգը և սահմանում վերջինս լիսեռի ու անցքի համակարգերի բաժանման հատկանիշները, 4) ճիշտ է թվարկում թույլտվածքների համակարգի ճշտության աստիճանները (կվալիտետները), 5) ճիշտ է օգտվում թույլտվածքների աղյուսակներից, 6) ճիշտ է հաշվարկում լիսեռի թույլտվածքը, անցքի թույլտվածքը և հնարավոր նվազագույն բացակը՝ ըստ տրված գծագրի կամ խնդրի պայմանի:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքների հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր թույլտվածք և նստեցվածք, չափերի շեղումներ, բացակ ու ձգվածք հասկացությունների, թույլտվածքների համակարգի ճշտության աստիճանների վերաբերյալ: Ուսանողին կտրվի մեքենայի որևէ հանգույցի գծագիր և ներկայացվող տեխնիկական պահանջները: Կհանձնարարվի հաշվարկել լիսեռի և անցքի թույլտվածքները

	<p>և հնարավոր նվազագույն բացակր:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - բացակի ու ձգվածքի մեծության որոշումը տարբեր համակարգերում, - թույլտվածքների համակարգի ճշտության աստիճանների որոշումը, - լիսեռի թույլտվածքի, անցքի թույլտվածքի և հնարավոր նվազագույն բացակի որոշումը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքերը:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական նյութեր, տարբեր մեքենամասեր և հանգույցներ, չափիչ և ստուգիչ գործիքների հավաքածու, դիդակտիկ նյութեր, չափորոշիչներ, մասնագիտական գրականություն, թույլտվածքների աղյուսակներ, տեխնիկական պահանջներ ներկայացնող փաստաթղթեր, հանգույցների հավաքական գծագրեր, հաշվիչ տեխնիկա, մասնագիտական գրականություն:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 6	<p>Տիրապետել չափումների տեխնիկային՝ արդյունավետ աշխատելով հիմնական չափիչ գործիքներով</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում օգտագործվող ժամանակակից չափման միավորները, 2) ճիշտ է ներկայացնում չափման մեթոդները և դրանց իրականացման եղանակները, 3) ճիշտ է ներկայացնում ձողակարկինի կառուցվածքը և դրանով իրականացնում է հանձնարարված չափումները, 4) ճիշտ է կիրառում միկրոմետրը և չափածողը ու ներկայացնում վերջիններիս չափելու ճշտությունը, 5) ճիշտ է օգտվում ունիվերսալ անկյունաչափից, կալիբրներից, բացակաչափից, շաբլոններից և պարուրակաչափերից:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գործնական առաջադրանքների հիման վրա: Ուսանողին կհանձնարարվի չափել տրված մեքենամասերի հանձնարարվող մեծությունները, գնահատել չափման ճշտությունները:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - ժամանակակից չափման միավորները և չափումների մեթոդիկան, - ձողակարկինի կառուցվածքը և դրանով չափումների իրականացման կարգը, - միկրոմետրի և չափածողի կառուցվածքը և դրանցով չափումների իրականացման կարգը, - ունիվերսալ անկյունաչափի, կալիբրների, բացակաչափի, շաբլոնների և պարուրակաչափերի կառուցվածքը և դրանցով չափումների իրականացման կարգը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական համապատասխան գրականություն, մեքենամասերի համափոխարինելիությանը վերաբերող դիտակտիկ նյութեր, թույլտվածքների և նստեցվածքների աղյուսակներ, մեքենամասեր, ձողակարկին, միկրոմետր, անկյունաչափ, կալիբրների, բացակաչափի, շաբլոններ և պարուրակաչափեր, չափիչ գործիքների տարբեր հավաքածուներ:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՆՅՈՒԹԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ, ՓԱԿԱՆԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳԱՏՄ- 4-19-002
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ սև և գունավոր մետաղների, դրանց համաձուլվածքների, պոլիմերային և կերամիկական նյութերի տեսակների, հատկությունների, կիրառության բնագավառների վերաբերյալ, ինչպես նաև ուսանողի մոտ ձևավորել դրանց մակնշավորման և մետաղների մշակման գործնական կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	24 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 8 ժամ գործնական աշխատանք՝ 16 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

	<p>1) բացատրի թուջերի և պողպատների դասակարգումը, դրանց կիրառման բնագավառը և հիմնական ֆիզիկամեխանիկական հատկությունները,</p> <p>2) ներկայացնի թուջերի և պողպատների մակնշավորումը,</p> <p>3) ներկայացնի գունավոր մետաղների և դրանց համաձուլվածքների դասակարգումը, ֆիզիկաքիմիական և մեխանիկական հատկությունները, մակնշավորումը,</p> <p>4) կատարի մետաղի հատում, հարթում, ծռում, կտրում, խարտոցում,</p> <p>5) կատարի գայլիկոնում, եզրալայնում, անցքակոկում, պարուրակում, գամում,</p> <p>6) կատարի ներխարտոցում և հարմարակցում, քերանում, կիպահղկում:</p>
Մոդուլի գնահատման կարգը	<p>Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:</p>
Ուսումնառության արդյունք 1	<p>Բացատրել թուջերի և պողպատների դասակարգումը, դրանց կիրառման բնագավառը և հիմնական ֆիզիկամեխանիկական հատկությունները</p>
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում պողպատների և թուջերի, որպես երկաթ ածխածնային միացության, կառուցվածքային էությունը և բացատրում դրանց դասակարգումը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում պողպատների և թուջերի հիմնական ֆիզիկամեխանիկական հատկությունները՝ ամրություն, կարծրություն, կռելիություն, պլաստիկություն,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում պողպատների և թուջերի կիրառման բնագավառը՝ ելնելով նրանց հիմնական ֆիզիկամեխանիկական հատկություններից,</p> <p>4) ճիշտ է ճանաչում և տարբերում թուջերն ու պողպատները՝ մետաղների նմուշների կտրվածքներով,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում պողպատի և թուջի բացարձակ և համեմատական ամրությունները և կարծրությունները՝ ձեռքի փականագործական գործիքներով՝ խարտոց, սրոցաքար, հղկաքար:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր պողպատների և թուջերի կառուցվածքի, դասակարգման, դրանց ֆիզիկամեխանիկական հատկությունների և կիրառման բնագավառների վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի</p>

	<p>տարբեր մետաղների նմուշներից ճանաչել թուջերը և պողպատները, ձեռքի փականագործական գործիքներով գնահատել պողպատի և թուջի բացարձակ ու համեմատական ամրությունները, կարծրությունները:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - պողպատների և թուջերի կառուցվածքային էությունը և դրանց դասակարգումը, - պողպատների և թուջերի հիմնական ֆիզիկամեխանիկական հատկությունները, - պողպատների և թուջերի կիրառման բնագավառը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ երկաթածխածնային դիագրամային ցուցապատառ, պողպատների հատկությունները բնութագրող ցուցապատառներ, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեղեկատուներ, տարբեր մետաղների նմուշների կոտրտվածքներ, ձեռքի փականագործական գործիքներ:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 2</p>	<p>Ներկայացնել թուջերի և պողպատների մակնշավորումը</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում պողպատների մակնշավորումը, 2) ճիշտ է ներկայացնում թուջերի մակնշավորումը, 3) ճիշտ է վերծանում պողպատների և թուջերի մակնիշները:
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողի կտրվեն հարցեր պողպատների և թուջերի մակնշավորման մեթոդիկայի վերաբերյալ, իչպես նաև կհանձնարարվի տարբեր մետաղների նմուշներից վերծանել դրանց մակնիշները:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - պողպատների մակնշավորումը, - թուջերի մակնշավորումը,

	<p>- պողպատների և թուջերի մակնիշների վերծանումը:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ պողպատների և թուջերի տարբեր մակնիշների նմուշներ, ցուցապաստառներ, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեղեկատուներ:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ գործնական աշխատանք՝ 1 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել գունավոր մետաղների և դրանց համաձուլվածքների դասակարգումը, ֆիզիկաքիմիական և մեխանիկական հատկությունները, մակնշավորումը
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների արտադրության և նորոգման ժամանակ առավել հաճախ օգտագործվող գունավոր մետաղների՝ ալյումինի և պղնձի համաձուլվածքները, 2) ճիշտ է ներկայացնում ալյումինի և պղնձի համաձուլվածքների դասակարգումը, դրանց մակնշավորումը, 3) ճիշտ է ներկայացնում ալյումինի և պղնձի համաձուլվածքների ֆիզկամեխանիկական հատկությունները, 4) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների արտադրության և նորոգման ժամանակ օգտագործվող պոլիմերային նյութերի դասակարգումը, մակնշավորումը, ֆիզիկաքիմիական և մեխանիկական հատկությունները, 5) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների արտադրության և նորոգման ժամանակ օգտագործվող կերամիկական նյութերի դասակարգումը, մակնշավորումը, ֆիզիկաքիմիական և մեխանիկական հատկությունները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր տրակտորների արտադրության և նորոգման ժամանակ առավել հաճախ կիրառվող գունավոր մետաղների՝ ալյումինի և պղնձի համաձուլվածքների, պոլիմերային և կերամիկական նյութերի, դասակարգման, մակնշավորման և ֆիզիկամեխանիկական հատկությունների վերաբերյալ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <p>- ալյումինի և պղնձի համաձուլվածքները, դրանց դասակարգումը և մակնշավորումը,</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - այլումինի և պղնձի համաձուլվածքների ֆիզիկամեխանիկական հատկությունները, - տրակտորների արտադրության և նորոգման ժամանակ օգտագործվող պոլիմերային նյութերի դասակարգումը, մակնշավորումը, - տրակտորների արտադրության և նորոգման ժամանակ օգտագործվող պոլիմերային նյութերի ֆիզիկաքիմիական և մեխանիկական հատկությունները: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ պողպատների և թուջերի տարբեր մակնիշների նմուշներ, ցուցապաստառներ, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեղեկատուներ:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 4	Կատարել մետաղի հատում, հարթում, ծռում, կտրում, խարտոցում
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է կատարում մետաղի հատում, 2) ճիշտ է կատարում մետաղի հարթում, 3) ճիշտ է կատարում մետաղի ծռում, 4) ճիշտ է կատարում մետաղի կտրում, 5) ճիշտ է կատարում մետաղի խարտոցում:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գործնական առաջադրանքի հիման վրա; Ուսանողին կտրվեն տարբեր տեսակի մետաղների նմուշներ և կհանձնարարվի կատարել մետաղի հարթում, ծռում, կտրում, խարտոցում:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - մետաղի հարթման հիմնական գործողությունները, անհրաժեշտ գործիքներն ու սարքավորումները, - մետաղի ծռման հիմնական գործողությունները, անհրաժեշտ գործիքներն ու սարքավորումները, - մետաղի կտրման հիմնական գործողությունները, անհրաժեշտ գործիքներն ու սարքավորումները, - մետաղի խարտոցման հիմնական գործողությունները, անհրաժեշտ գործիքներն ու սարքավորումները:

	Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ դիդակտիկ նյութեր, մեքենամասերի նախապատրաստվածքներ և գծագրեր, ուսումնական գրականություն, փականագործական գնդան /тиски/ դազգահ, փականագործական գործիքներ:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարել գայլիկոնում, եզրալայնում, անցքակոկում, պարուրակում, գամում
Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է կատարում գայլիկոնում՝ ըստ գծանշման, կոնդուկտորի և հենակի, 2) ճիշտ է կատարում ձեռքով գայլիկոնում, 3) ճիշտ է կատարում եզրալայնում, անցքալայնում և անցքակոկում, 4) ճիշտ է կատարում ներքին և արտաքին պարուրակների մշակում, 5) ճիշտ է կատարում գամում:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն տարբեր տեսակի մետաղների նմուշներ, մեքենամասերի նախապատրաստվածքներ և կատարել գայլիկոնում ըստ գծանշման, կոնդուկտորի և հենակի, ձեռքով գայլիկոնում, եզրալայնում, անցքալայնում և անցքակոկում ու գամում: Արդյունքի ծրագրային մանրամասները. - գայլիկոնում՝ ըստ գծանշման, կոնդուկտորի և հենակի, - ձեռքով գայլիկոնում, - եզրալայնում, անցքալայնում և անցքակոկում, - ներքին և արտաքին պարուրակների մշակում, - գամում: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:

Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ դիդակտիկ նյութեր, տարբեր տեսակի մետաղի նմուշներ, մեքենամասերի նախապատրաստվածքներ և գծագրեր, ուսումնական գրականություն, փականագործական և չափիչ գործիքներ:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 6	Կատարել ներխարտոցում և հարմարակցում, քերանում, կիպահղկում
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է կատարում անցքերի ներխարտոցում, 2) ճիշտ է կատարում մեքենամասերի հարմարադրում և հարմարակցում, 3) ճիշտ է կատարում շինվածքի մակերևույթների քերանում, 4) ճիշտ է կատարում կիպահղկման աշխատանքներ:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն տարբեր տեսակի մետաղի նմուշներ, մեքենամասերի նախապատրաստվածքներ և կհանձարարվի կատարել անցքերի ներխարտոցում, մեքենամասերի հարմարադրում և հարմարակցում, շինվածքի մակերևույթների քերանում և կիպահղկման աշխատանքներ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - անցքերի ներխարտոցման տեխնոլոգիական գործընթացները, - մեքենամասերի հարմարադրման և հարմարակցման տեխնոլոգիական գործընթացները, - շինվածքի մակերևույթների քերանման տեխնոլոգիական գործընթացները, - կիպահղկման տեխնոլոգիական գործընթացները: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ դիդակտիկ նյութեր, տարբեր տեսակի մետաղի նմուշներ, մեքենամասերի նախապատրաստվածքներ և գծագրեր, ուսումնական գրականություն, փականագործական և չափիչ գործիքներ:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԷԼԵԿՏՐԱՏԵԽՆԻԿԱՅԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳԱՏՄ-4-19-003
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ էլեկտրատեխնիկայի հիմնական հասկացությունների, հաստատուն և փոփոխական հոսանքների էլեկտրական շղթաների, դրանցում ընթացող էլեկտրամագնիսական երևույթների վերաբերյալ, ինչպես նաև ուսանողի մոտ ձևավորել էլեկտրական և մագնիսական շղթաներ հաշվարկելու և հավաքելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 12 ժամ գործնական աշխատանք՝ 24 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) բացատրի էլեկտրական և մագնիսական դաշտերի առաջացումը և բնութագրերը, 2) ներկայացնի հաստատուն հոսանքի էլեկտրական շղթայի հիմնական հասկացությունները և հաշվարկի շղթայի պարամետրերը, հավաքի շղթա, 3) ներկայացնի փոփոխական հոսանքի էլեկտրական շղթայի հիմնական հասկացությունները, հաշվարկի շղթայի պարամետրերը, հավաքի շղթա:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Բացատրել էլեկտրական և մագնիսական դաշտերի առաջացումը և բնութագրերը
Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է բացատրում էլեկտրական դաշտի առաջացումը, 2) ճիշտ է բացատրում մագնիսական դաշտի առաջացումը, 3) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրական և մագնիսական դաշտերի բնութագրերը:

Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր էլեկտրական և մագնիսական դաշտերի առաջացման և բնութագրերի վերաբերյալ:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - էլեկտրական դաշտի առաջացումը, - մագնիսական դաշտի առաջացումը, - էլեկտրական և մագնիսական դաշտերի բնութագրերը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ցուցապատառներ, մեթոդական ցուցումներ, մասնագիտական գրականություն, էլեկտրաչափիչ գործիքներ, տրակտորի էլեկտրական համակարգերի և սարքավորումների վահանակներ, առանձին հանգույցներ, սարքեր, մոդելներ:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	<p>Ներկայացնել հաստատուն հոսանքի էլեկտրական շղթայի հիմնական հասկացությունները և հաշվարկել շղթայի պարամետրերը, հավաքել շղթա</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում հաստատուն հոսանքի գծային էլեկտրական շղթայի հիմնական հասկացությունները, 2) ճիշտ է ներկայացնում հաստատուն հոսանքի գծային էլեկտրական շղթայի աշխատանքային ռեժիմները, 3) ճիշտ է հաշվում հաստատուն հոսանքի առաջադրված գծային էլեկտրական շղթայի պարամետրերը, 4) ճիշտ է ներկայացնում հաստատուն հոսանքի ոչ գծային էլեկտրական շղթայի առանձնահատկությունները, 5) ճիշտ է հաշվում հաստատուն հոսանքի առաջադրված ոչ գծային էլեկտրական շղթայի պարամետրերը, 6) ճիշտ է հավաքում հաստատուն հոսանքի շղթան:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կհանձնարարվի, ըստ առաջադրանքի պահանջների, հաշվել անհրաժեշտ պարամետրերը և հավաքել հաստատուն հոսանքի էլեկտրական շղթան:</p>

	<p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - հաստատուն հոսանքի գծային էլեկտրական շղթայի հիմնական հասկացությունները, աշխատանքային ռեժիմները, - հաստատուն հոսանքի առաջադրված գծային էլեկտրական շղթայի պարամետրերը, - հաստատուն հոսանքի ոչ գծային էլեկտրական շղթայի առանձնահատկությունները, դրա պարամետրերը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ցուցապաստառներ, մեթոդական ցուցումներ, մասնագիտական գրականություն, էլեկտրաչափիչ սարքավորումներ և գործիքներ, տրակտորի էլեկտրական համակարգերի և սարքավորումների վահանակներ, առանձին հանգույցներ, սարքեր, մոդելներ:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 10 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 3</p>	<p>Ներկայացնել փոփոխական հոսանքի էլեկտրական շղթայի հիմնական հասկացությունները, հաշվարկել շղթայի պարամետրերը, հավաքել շղթա</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում փոփոխական հոսանքի շղթայի տարրերն ու պարամետրերը, 2) ճիշտ է ներկայացնում փոփոխական հոսանքի միաֆազ և եռաֆազ շղթաների հիմնական հասկացությունները, 3) ճիշտ է ներկայացնում փոփոխական հոսանքի միաֆազ և եռաֆազ շղթաների աշխատանքային ռեժիմները, 4) ճիշտ է հաշվում փոփոխական հոսանքի առաջադրված միաֆազ և եռաֆազ շղթաների պարամետրերը, 5) ճիշտ է ներկայացնում ռեզոնանսային երևույթները փոփոխական հոսանքի շղթայում, 6) ճիշտ է հավաքում փոփոխական հոսանքի շղթան:
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր փոփոխական հոսանքի միաֆազ և եռաֆազ շղթաների հիմնական հասկացությունների, շղթայի տարրերի ու պարամետրերի, աշխատանքային ռեժիմների ռեզոնանսային երևույթների վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի հաշվել փոփոխական հոսանքի առաջադրված միաֆազ և եռաֆազ շղթաների</p>

	<p>պարամետրերը և հավաքել փոփոխական հոսանքի շղթան:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - փոփոխական հոսանքի շղթայի տարրերն ու պարամետրերը, - փոփոխական հոսանքի միաֆազ և եռաֆազ շղթաների հիմնական հասկացությունները, - փոփոխական հոսանքի միաֆազ և եռաֆազ շղթաների աշխատանքային ռեժիմները, - ռեզոնանսային երևույթները փոփոխական հոսանքի շղթայում: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ցուցապաստառներ, մեթոդական ցուցումներ, մասնագիտական գրականություն, էլեկտրաչափիչ սարքավորումներ և գործիքներ, փոփոխական հոսանքի միաֆազ և եռաֆազ շղթաների վահանակներ, առանձին հանգույցներ, սարքեր, մոդելներ:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ գործնական աշխատանք՝ 10 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳԱՏՄ- 4-19 -004
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել, համաձայն երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին ՀՀ օրենքի, ՀՀ-ում գործող ճանապարհային երթևեկության կանոնները գործնականում կիրառելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 8 ժամ գործնական աշխատանք՝ 10 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) ներկայացնի ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման վերաբերյալ ՀՀ օրենքում

	<p>օգտագործվող հիմնական հասկացությունները,</p> <p>2) բացատրի Հայաստանի Հանրապետության ճանապարհային երթևեկության կանոնները,</p> <p>3) բացատրի ճանապարհային նշանները,</p> <p>4) բացատրի ճանապարհային գծանշանները,</p> <p>5) բացատրի տրանսպորտային միջոցի ճանաչման նշանները,</p> <p>6) բացատրի վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի հիմնական հոդվածները:</p>
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման վերաբերյալ ՀՀ օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում գործող օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային երթևեկության մասնակիցների հիմնական իրավունքներն ու պարտականությունները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում տրանսպորտային միջոցների սեփականատիրոջ, վարորդի, հետիոտնի և ուղևորների հիմնական պարտականություններն ու իրավունքները,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում տարբեր տրանսպորտային միջոցների դասակարգումը և դրանք վարելու իրավունքը:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր գործող օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունների, ճանապարհային երթևեկության մասնակիցների հիմնական իրավունքների ու պարտականությունների, ինչպես նաև տրանսպորտային միջոցների սեփականատիրոջ, վարորդի, հետիոտների և ուղևորների հիմնական պարտականությունների ու իրավունքների, տարբեր տրանսպորտային միջոցների դասակարգման և դրանք վարելու իրավունքի վերաբերյալ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <p>- ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին ՀՀ օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները,</p>

	<p>- ճանապարհային երթևեկության մասնակիցների հիմնական իրավունքներն ու պարտականությունները,</p> <p>- տրանսպորտային միջոցների սեփականատիրոջ, վարորդի, հետիոտների և ուղևորների հիմնական պարտականություններն ու իրավունքները,</p> <p>- տարբեր տրանսպորտային միջոցների դասակարգումը և դրանք վարելու իրավունքը:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին ՀՀ օրենքը, իրավական համապատասխան ակտերը, ուսումնական համապատասխան գրականություն:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	<p>Բացատրել Հայաստանի Հանրապետության ճանապարհային երթևեկության կանոնները</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ ճանապարհային երթևեկության կանոնների ընդհանուր դրույթները, 2) ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ ճանապարհային երթևեկության կանոններով սահմանված լուսացույցի և կարգավորողի ազդանշանները, 3) ճիշտ է ներկայացնում վթարային ազդանշանի և «Վթարային կանգառ» ճանաչման նշանի կիրառումը, 4) ճիշտ է ներկայացնում հատուկ ազդանշանների կիրառումը, 5) ճիշտ է ներկայացնում երթևեկության սկիզբը և մանևրումը, տրանսպորտային միջոցների դասավորումը երթևեկելի մասում, վազանցը, երթևեկության արագությունը, կանգառը և կայանումը, հետիոտնային անցումների հատումը, երթևեկությունը երկաթուղային գծանցներով, երթևեկությունը ավտոմայրուղիներով, երթևեկությունը բնակելի գոտիներում, 6) ճիշտ է ներկայացնում ընդհանուր օգտագործման տրանսպորտային միջոցների առավելությունը և դրանց կանգառ կետերի անցումը, արտաքին լուսային սարքերի և ձայնային ազդանշանների կիրառումը, մեխանիկական տրանսպորտային միջոցների քարշակումը, մարդկանց և բեռների փոխադրումները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր ՀՀ</p>

	<p>ճանապարհային երթևեկության կանոնների վերաբերյալ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ՀՀ ճանապարհային երթևեկության կանոնների ընդհանուր դրույթները, - լուսացույցի և կարգավորողի ազդանշանները, - վթարային ազդանշանի և «Վթարային կանգառ» ճանաչման նշանի կիրառումը, - հատուկ ազդանշանների կիրառումը, - երթևեկության սկիզբը և մանևրումը, - տրանսպորտային միջոցների դասավորումը երթևեկելի մասում, - վազանցը և երթևեկության արագությունը, - կանգառը և կայանումը, - հետիոտնային անցումների հատումը, - երթևեկությունը երկաթուղային գծանցներով, - երթևեկությունը ավտոմայրուղիներով, - երթևեկությունը բնակելի գոտիներում: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով:</p> <p>Անհրաժեշտ է ունենալ ճանապարհային երթևեկության կանոնները, ուսումնամեթոդական գրականություն, ցուցապաստառ, դիտակտիկ նյութեր, տեսաֆիլմեր:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 3</p>	<p>Բացատրել ճանապարհային նշանները</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային նախազգուշացնող նշանները, 2) ճիշտ է ներկայացնում առավելության նշանները, 3) ճիշտ է ներկայացնում արգելող նշանները,

	<p>4) ճիշտ է ներկայացնում թելադրող և հատուկ թելադրանքի նշանները,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում տեղեկատվության սպասարկման և լրացուցիչ տեղեկատվության (ցուցանակներ) նշանները:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր ճանապարհային նշանների վերաբերյալ:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ճանապարհային նախազգուշացնող նշանները, - առավելության նշանները, - արգելող նշանները, - թելադրող և հատուկ թելադրանքի նշանները, - տեղեկատվության սպասարկման և լրացուցիչ տեղեկատվության (ցուցանակներ) նշանները: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ճանապարհային նշանների ցուցապատառների նկարներ, ճանապարհային երթևեկության կանոնները, տեսաֆիլմեր, ուսումնական համապատասխան գրականություն:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Բացատրել ճանապարհային գծանշանները
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային հորիզոնական գծանշումները և բացատրում դրանց կիրառումը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային ուղղաձիգ գծանշումները և բացատրում դրանց կիրառումը:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր հորիզոնական և ուղղաձիգ գծանշումների և դրանցից օգտվելու վերաբերյալ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ճանապարհային հորիզոնական գծանշումները, - ճանապարհային ուղղաձիգ գծանշումները:

	Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ճանապարհային երթևեկության կանոնները, ճանապարհային գծանշանների նկարներ, ցուցապաստառներ, տեսաֆիլմեր, ուսումնական համապատասխան գրականություն:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 5	Բացատրել տրանսպորտային միջոցի ճանաչման նշանները
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում Ավտոգնացք, Երկարաչափ, Տրանսպորտային միջոց, ճանաչման նշանները և նրանց ներկայացվող պահանջները, 2) ճիշտ է ներկայացնում Արագության սահմանափակում, Դանդաղընթաց տրանսպորտային միջոց, Մեծ եզրաչափերով բեռ, Վտանգավոր բեռ, նշանները և դրանց ներկայացվող պահանջները, 3) ճիշտ է ներկայացնում երեխաների փոխադրում, Խուլ վարորդ, Ուսումնական տրանսպորտային միջոց, բժիշկ, հաշմանդամ նշանները և դրանց ներկայացվող պահանջները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր տրանսպորտային միջոցի ճանաչման նշանների վերաբերյալ:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ավտոգնացք նշան, - երկարաչափ տրանսպորտային միջոց նշան, - արագության սահմանափակում նշան, - դանդաղընթաց տրանսպորտային միջոց նշան, - մեծ եզրաչափերով բեռ նշան, - վտանգավոր բեռ նշան, - երեխաների փոխադրում նշան, - խուլ վարորդ նշան,

	<ul style="list-style-type: none"> - ուսումնական տրանսպորտային միջոց նշան, - բժիշկ նշան, - հաշմանդամ նշան: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը ճիշտ է պատասխանում հարցերին:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ճանապարհային երթևեկության կանոնները, տրանսպորտային միջոցի ճանաչման նշանների նկարները և ցուցապաստառներ, տեսաֆիլմեր, ուսումնական համապատասխան գրականություն:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ գործնական աշխատանք՝ 1 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 6	Բացատրել վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի հիմնական հոդվածները
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի հիմնական հոդվածները, 2) ճիշտ է ներկայացնում վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքով սահմանված վարչական տուգանքաչափերը:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր վարչական իրավախախտումների մասին օրենսգրքի հիմնական հոդվածների վերաբերյալ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի հիմնական հոդվածները, - վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքով սահմանված վարչական տուգանքաչափերը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ճանապարհային երթևեկության կանոնները, ՀՀ-ում գործող ճանապարհային երթևեկության կանոնների իրավախախտումների հոդվածների դիսպոզիցիան:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 1 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐ ԵՎ ՇԱՐԺԻՉՆԵՐ»

Մոդուլի դասիչը	ԳԱՏՄ-4-19-005
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորները, ինքնագնաց շասսիները և կցանքները՝ ըստ դրանց դասակարգման տարբերակելու, տրակտորի, ինքնագնաց շասսիի և կցանքի հիմնական կառուցվածքային մասերի, ինչպես նաև շարժիչի հիմնական մասերի, մեխանիզմների և համակարգերի կառուցվածքների և աշխատանքի վերաբերյալ գիտելիքներ, ինչպես նաև դրանց տեխնիկական սպասարկումը կատարելու ու շարժիչի հնարավոր անսարքությունները արտաքին արտահայտումներով որոշելու հմտություններ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 24 ժամ գործնական աշխատանք՝ 48 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԳԱՏՄ-4-19-002 «Նյութագիտության հիմունքներ, փականագործական աշխատանքեր» և ԳԱՏՄ-4-19-003 «Էլեկտրատեխնիկայի հիմունքներ» մոդուլները:
Ուսումնառության արդյունքները	<p>Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնել տրակտորների և ինքնագնաց շասսիների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, 2) ներկայացնի դիզելային շարժիչների մեխանիզմների կառուցվածքը, առանձին մասերի նշանակությունը, արտաքին արտահայտումներով որոշի հնարավոր անսարքությունները, կարգավոր ջերմային բացակը, 3) ներկայացնի դիզելային շարժիչների հովացման համակարգի ընդհանուր կառուցվածքը, հնարավոր անսարքությունները, կատարի համակարգի տեխնիկական սպասարկում, 4) ներկայացնի դիզելային շարժիչի յուղման համակարգի ընդհանուր կառուցվածքը, հնարավոր անսարքությունները և կատարի համակարգի տեխնիկական սպասարկում, 5) ներկայացնի դիզելային շարժիչի սնման համակարգի ընդհանուր կառուցվածքը, հնարավոր անսարքությունները և կատարի համակարգի տեխնիկական սպասարկում, 6) ներկայացնի դիզելային շարժիչի գործարկման համակարգի ընդհանուր կառուցվածքը, հնարավոր անսարքությունները և կատարի համակարգի տեխնիկական սպասարկում, գործարկի շարժիչը:

Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել տրակտորների և ինքնագնաց շասսիների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների, ինքնագնաց շասսիների և կցանքների դասակարգման սկզբունքները,</p> <p>2) ճիշտ է տարբերակում տարբեր մակնիշների տրակտորները, ինքնագնաց շասսիները և կցանքները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների, ինքնագնաց շասսիների և կցանքների ընդհանուր կառուցվածքը, հիմնական կառուցվածքային մասերի նշանակությունը,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի դիզելային շարժիչների ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, աշխատանքը բնութագրող հիմնական ցուցանիշները:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր ինքնագնաց շասսիների և կցանքների դասակարգման համակարգի, մակնշման սկզբունքների, ընդհանուր կառուցվածքի և հիմնական կառուցվածքային մասերի վերաբերյալ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ժամանակակից տրակտորների, ինքնագնաց շասսիների և կցանքների դասակարգման նշանակությունը, համակարգը և սկզբունքները, - ժամանակակից տրակտորների, ինքնագնաց շասսիների և կցանքների կառուցվածքային առանձնահատկությունները և հիմնական մասերի նշանակությունը, - տրակտորի դիզելային շարժիչների աշխատանքի սկզբունքը, կառուցվածքային առանձնահատկությունները և աշխատանքը բնութագրող հիմնական ցուցանիշները: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորների և ինքնագնաց շասսիների ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ ուսումնական վահանակ, առանձին մեխանիզմների և համակարգերի ուսումնական վահանակներ, ցուցապատառներ, առանձին ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ և նմուշներ, տարբեր մեքենամասեր, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական

	գրականություն, տեղեկատու նյութեր, տեսաֆիլմեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել դիզեյային շարժիչների մեխանիզմների կառուցվածքը, առանձին մասերի նշանակությունը, արտաքին արտահայտումներով որոշել հնարավոր անսարքությունները, կարգավորել ջերմային բացակը
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում շուտովիկ շարժաթևային մեխանիզմի կառուցվածքը, 2) ճիշտ է ներկայացնում գլանամխոցային խմբի առանձին մասերը (գլան, մխոց, մխոցաօղեր, մխոցամատ), 3) ճիշտ է ներկայացնում շուտովիկաշարժաթևային խմբի առանձին մասերը (շարժաթև, ծնկաձև լիսեռ, թափանիվ), 4) ճիշտ է որոշում հնարավոր անսարքությունները արտաքին արտահայտումներով և ներկայացնում վերացման եղանակները, 5) ճիշտ է ներկայացնում գազաբաշխման մեխանիզմի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, 6) ճիշտ է ներկայացնում գազաբաշխման մեխանիզմի առանձին մասերը, 7) ճիշտ է որոշում հնարավոր անսարքությունները արտաքին արտահայտումներով և ներկայացնում վերացման եղանակները, 8) ճիշտ է կարգավորում ջերմային բացակը:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր շուտովիկ շարժաթևային մեխանիզմի հիմնական մեքենամասերի և աշխատանքի վերաբերյալ: Ուսանողին կհաճնարարվի որոշել դիզեյային շարժիչի շուտովիկ շարժաթևային մեխանիզմի և գազաբաշխիչ մեխանիզմի հնարավոր ոչ բարդ անսարքությունները և վերացնել դրանք:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - շուտովիկաշարժաթևային մեխանիզմի շարժական և անշարժ մեքենամասերի կառուցվածքը և աշխատանքը, - գազաբաշխիչ մեխանիզմի մեքենամասերի կառուցվածքը և աշխատանքը, - շուտովիկաշարժաթևային մեխանիզմի հնարավոր հիմնական անսարքությունները և դրանց վերացման

	<p>տեխնոլոգիական գործընթացները,</p> <p>- գազաբաշխիչ մեխանիզմի հնարավոր հիմնական անսարքությունները և դրանց վերացման տեխնոլոգիական գործընթացները:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ դիզելային շարժիչի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ ուսումնական վահանակ, առանձին մեխանիզմների և համակարգերի ուսումնական վահանակներ, ցուցապաստառներ, առանձին ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ և նմուշներ, տարբեր մեքենամասեր, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական գրականություն, տեղեկատու նյութեր, ցուցապաստառեր, տեսաֆիլմեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 12 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	<p>Ներկայացնել դիզելային շարժիչների հովացման համակարգի ընդհանուր կառուցվածքը, հնարավոր անսարքությունները, կատարել համակարգի տեխնիկական սպասարկում</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում դիզելային շարժիչի հովացման համակարգի նշանակությունը և տեսակները, 2) ճիշտ է ներկայացնում հեղուկային հովացման համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը, առանձին մասերի նշանակությունը, 3) ճիշտ է ներկայացնում օդային հովացման համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը, առանձին մասերի նշանակությունը, 4) ճիշտ է ներկայացնում համակարգի հնարավոր անսարքությունները և դրանց վերացման ուղիները 5) ճիշտ է ստուգում և կարգավորում օդամղիչ շարժաբերի փոկի ձգվածքը, 6) ճիշտ է փոխարինում յուղը օդամաքրիչի տակնոցում, 7) ճիշտ է ստուգում պարզ եղանակով թերմոստատի աշխատանքը:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա:</p>

	<p>Ուսանողին կտրվեն հարցեր դիզելային շարժիչի հովացման համակարգի ընդհանուր կառուցվածքի, հիմնական մեքենամասերի վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի որոշել հովացման համակարգի հնարավոր ոչ բարդ անսարքությունները և վերացնել դրանք:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - հեղուկային հովացման համակարգի կառուցվածքը և աշխատանքը, - հեղուկային հովացման համակարգում օգտագործվող հեղուկների դասակարգումը, մակնշումը, ներկայացվող պահանջները, - օդային հովացման համակարգի կառուցվածքը և աշխատանքը, - հեղուկային հովացման համակարգի հնարավոր հիմնական անսարքությունները և դրանց վերացման տեխնոլոգիական գործընթացները, - օդային հովացման համակարգի հնարավոր հիմնական անսարքությունները և դրանց վերացման տեխնոլոգիական գործընթացները, - օդամղիչ շարժաբերի փոկի ձգվածքի ստուգումը և կարգավորումը, - օդամաքրիչի տակնոցում յուղի փոխարինումը, - թերմոստատի աշխատանքի ստուգումը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ դիզելային շարժիչի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ ուսումնական վահանակ, առանձին մեխանիզմների և համակարգերի ուսումնական վահանակներ, ցուցապաստառներ, առանձին ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ և նմուշներ, տարբեր մեքենամասեր, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական գրականություն, տեղեկատու նյութեր, ցուցապաստառներ, տեսաֆիլմեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ</p>

Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել դիզեյային շարժիչի յուղման համակարգի ընդհանուր կառուցվածքը, հնարավոր անսարքությունները և կատարել համակարգի տեխնիկական սպասարկում
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում դիզեյային շարժիչի համակարգի նշանակությունը և յուղման եղանակները, 2) ճիշտ է ներկայացնում օգտագործվող յուղերի խմբերը, 3) ճիշտ է ներկայացնում յուղերի մակնշումը, 4) ճիշտ է ներկայացնում դիզեյային շարժիչի յուղման համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը, առանձին մասերի նշանակությունը, 5) ճիշտ է ներկայացնում համակարգի հնարավոր անսարքությունները և դրանց վերացման ուղիները, 6) ճիշտ է կատարում համակարգի հերթափոխային տեխնիկական սպասարկումը, պահպանելով անվտանգության կանոնները, 7) ճիշտ է մաքրում և լվանում կենտրոնախույս յուղամաքրիչի ռոտորը, 8) ճիշտ է փոխարինում յուղը շարժիչում՝ պահպանելով հակահրդեհային անվտանգության կանոնները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր դիզեյային շարժիչի յուղման համակարգի նշանակության, յուղման տեսակների, հիմնական մեքենամասերի վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի գտնել յուղման համակարգի հնարավոր ոչ բարդ անսարքությունները և վերացնել դրանք:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - յուղման համակարգի նշանակությունը, - շարժիչային յուղերի դասակարգումը, բնութագրերը, ներկայացվող պահանջները և կիրառումը, - դիզեյային շարժիչի մեքենամասերի յուղման եղանակները, - յուղման համակարգի ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքի առանձնահատկությունները, - յուղման համակարգի հերթափոխային տեխնիկական սպասարկումը, - կենտրոնախույս յուղամաքրիչի ռոտորի մաքրումը և լվացումը, - շարժիչում յուղի փոխարինումը, հակահրդեհային կանոնները,

	<p>- յուղման համակարգի հնարավոր հիմնական անսարքությունները:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ դիզելային շարժիչի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ ուսումնական վահանակ, առանձին մեխանիզմների և համակարգերի ուսումնական վահանակեր, ցուցապաստառներ, առանձին ազդեցատների և հանգույցների մոդելներ և նմուշներ, տարբեր մեքենամասեր, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական գրականություն, տեղեկատու նյութեր, ցուցապաստառներ, տեսաֆիլմեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	<p>Ներկայացնել դիզելային շարժիչի սնման համակարգի ընդհանուր կառուցվածքը, հնարավոր անսարքությունները և կատարել համակարգի տեխնիկական սպասարկում</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում դիզելային վառելիքի մակնիշները և կիրառման առանձնահատկությունները, 2) ճիշտ է բացատրում «խառնուրդագոյացում» հասկացությունը, 3) ճիշտ է ներկայացնում դիզելի սնման համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը, առանձին մասերի (օդի զտիչներ, վառելիքի բաք, զտիչներ, ներմղող պոմպ, բոցամուղ, բարձր ճնշման վառելիքի պոմպ, համառեժիմ կարգավորիչ) նշանակությունը, 4) ճիշտ է ներկայացնում համակարգի հնարավոր անսարքությունները և դրանց վերացման եղանակները, 5) ճիշտ է կատարում համակարգի հերթափոխային տեխնիկական սպասարկումը, պահպանելով անվտանգության կանոնները, 6) ճիշտ է կարգավորում բոցամուղը դաշտային պայմաններում, 7) ճիշտ է փոխարինում վառելիքի վերջնամաքման զտիչի զտիչ տարրերը, 8) ճիշտ է հանում և տեղակայում վառելիքի բարձր ճնշման պոմպը, 9) ճիշտ է լցավորում տրակտորը վառելիքով՝ պահպանելով անվտանգության և հակահրդեհային կանոնները:

<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր դիզելային շարժիչի սնման համակարգի նշանակության, դիզելային վառելիքների դասակարգման և կիրառման, սնման համակարգի հիմնական մեքենամասերի և աշխատանքի վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի գտնել սնման համակարգի հնարավոր ոչ բարդ անսարքությունները և վերացնել դրանք: Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - դիզելային շարժիչի սնման համակարգի նշանակությունը, - դիզելային վառելիքների դասակարգումը, բնութագրերը, ներկայացվող պահանջները և կիրառումը, - դիզելային շարժիչի սնման համակարգի ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքի առանձնահատկությունները, - դիզելային շարժիչի սնման համակարգի հերթափոխային տեխնիկական սպասարկումը, - վառելիքի վերջնամաքման զտիչի զտիչ տարրերի փոխարինման աշխատանքների հաջորդականությունը, - վառելիքի բարձր ճնշման պոմպի հանումը և տեղակայումը, - դիզելային շարժիչի սնման համակարգի հնարավոր հիմնական անսարքությունները և դրանց վերացման տեխնոլոգիական գործընթացները: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ դիզելային շարժիչի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ ուսումնական վահանակ, առանձին մեխանիզմների և համակարգերի ուսումնական վահանակներ, ցուցապաստառներ, առանձին ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ և նմուշներ, տարբեր մեքենամասեր, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական գրականություն, տեղեկատու նյութեր, ցուցապաստառներ, տեսաֆիլմեր:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ գործնական աշխատանք՝ 14 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 6</p>	<p>Ներկայացնել դիզելային շարժիչի գործարկման համակարգի ընդհանուր կառուցվածքը, հնարավոր անսարքությունները և կատարել համակարգի տեխնիկական սպասարկում, գործարկել շարժիչը</p>

<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում բենզինի մակնիշները և օգտագործման առանձնահատկությունները, 2) ճիշտ է ներկայացնում միագլան երկտակտ կարբյուրատորային շարժիչի կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, 3) ճիշտ է ներկայացնում շարժիչի ռեդուկտորի կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, 4) ճիշտ է ներկայացնում համակարգի հնարավոր անսարքությունները և դրանց վերացման ուղիները, 5) ճիշտ է կատարում համակարգի հերթափոխային տեխնիկական սպասարկումը, պահպանելով անվտանգության կանոնները, 6) ճիշտ է գործարկում շարժիչը՝ պահպանելով անվտանգության կանոնները:</p>
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Ուսանողին կտրվեն հարցեր դիզելային շարժիչի գործարկման համակարգի նշանակության, հիմնական մեքենամասերի և աշխատանքի վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի գտնել գործարկման համակարգի հնարավոր ոչ բարդ անսարքությունները և վերացնել դրանք: Արդյունքի ծրագրային մանրամասները. - դիզելային շարժիչի սնման համակարգի նշանակությունը, - դիզելային շարժիչի գործարկման միագլան երկտակտ բենզինային շարժիչի աշխատանքի սկզբունքը, աշխատանքային կարգը և տակտերի գործընթացները, - միագլան երկտակտ բենզինային շարժիչի հիմնական բնութագրերը, - բենզինի դասակարգումը, բնութագրերը, ներկայացվող պահանջները և կիրառումը, - դիզելային շարժիչի գործարկման միագլան երկտակտ կարբյուրատորային շարժիչի կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, - դիզելային շարժիչի գործարկման համակարգի հերթափոխային տեխնիկական սպասարկումը, - դիզելային շարժիչի գործարկման համակարգի հնարավոր հիմնական անսարքությունները և դրանց վերացման տեխնոլոգիական գործընթացները: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>

Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ դիզեյային շարժիչի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ ուսումնական վահանակ, առանձին մեխանիզմների և համակարգերի ուսումնական վահանակներ, ցուցապաստառներ, առանձին ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ և նմուշներ, տարբեր մեքենամասեր, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական գրականություն, տեղեկատու նյութեր, տեսաֆիլմեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՏՐԱԿՏՈՐԻ ՇԱՍՍԻ, ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳԱՏՄ-4-19-006
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորների տրանսմիսիայի, ընթացքային մասի և կառավարման մեխանիզմի հիմնական կառուցվածքային մասերի, մեխանիզմների կառուցվածքների և աշխատանքի վերաբերյալ գիտելիքներ, ինչպես նաև դրանց տեխնիկական սպասարկումը կատարելու և հնարավոր անսարքությունները արտաքին արտահայտումներով որոշելու հմտություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 18 ժամ գործնական աշխատանք՝ 36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԳԱՏՄ-4-19-005 «Տրակտորներ և շարժիչներ» մոդուլը:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) ներկայացնի կցորդիչի աշխատանքը, կառուցվածքը, անջատման մեխանիզմը, կատարի տեխնիկական սպասարկում, արտաքին արտահայտումներով որոշի հնարավոր անսարքությունները, 2) ներկայացնի փոխանցումների տուփի և բաշխիչ-բաժանիչ տուփի նշանակությունը, աշխատանքը, կառուցվածքը, կատարի տեխնիկական սպասարկում, արտաքին արտահայտումներով որոշի հնարավոր անսարքությունները, 3) ներկայացնի տանող կամրջակի աշխատանքը, ընդհանուր կառուցվածքը, կատարելի տեխնիկական սպասարկում,

	<p>արտաքին արտահայտումներով որոշի հնարավոր անսարքությունները,</p> <p>4) ներկայացնի անհիվավոր տրակտորի ընթացքային մասի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը, կատարի տեխնիկական սպասարկում, արտաքին արտահայտումներով որոշի հնարավոր անսարքությունները,</p> <p>5) ներկայացնի անհիվավոր տրակտորի ղեկային կառավարման նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը, կատարի տեխնիկական սպասարկում, արտաքին արտահայտումներով որոշի հնարավոր անսարքությունները,</p> <p>6) ներկայացնի անհիվավոր տրակտորի և կցանքի արգելակային համակարգերը, հիմնական անսարքությունները և կատարի տեխնիկական սպասարկում:</p>
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել կցորդիչի աշխատանքը, կառուցվածքը, անջատման մեխանիզմը, կատարել տեխնիկական սպասարկում, արտաքին արտահայտումներով որոշել հնարավոր անսարքությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում կցորդիչի աշխատանքը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում կցորդիչի հիմնական կառուցվածքը,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում կցորդիչի անջատման մեխանիզմի կառուցվածքը և աշխատանքը,</p> <p>4) ճիշտ է որոշում արտաքին արտահայտումներով հնարավոր անսարքությունները,</p> <p>5) ճիշտ է կարգավորում կցորդիչը,</p> <p>6) ճիշտ է կատարում տանող կամրջակի տեխնիկական սպասարկումը:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր կցորդիչի նշանակության, հիմնական մեքենամասերի վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի գտնել հնարավոր ոչ բարդ անսարքությունները և վերացնել դրանք, կատարել տեխնիկական սպասարկման աշխատանքներ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - կցորդիչի նշանակությունը, կցորդիչների դասակարգումը, - մեխանիկական շփական միասկավառակ կցորդիչի կառուցվածքը և աշխատանքը,

	<ul style="list-style-type: none"> - մեխանիկական շփական երկսկավառակ կցորդիչի կառուցվածքը և աշխատանքը, - կցորդիչի հաղորդակի նշանակությունը և հիմնական տեսակները, - կցորդիչի հիդրավլիկական հաղորդակի ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը, - կցորդիչի ուժեղարարով հաղորդակի ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը, - կցորդիչի և հաղորդակի հնարավոր անսարքությունները և դրանց վերացման տեխնոլոգիական գործընթացները, - կցորդիչի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ ուսումնական վահանակ, տարբեր ազդեցատների, մեխանիզմների և հանգույցների մոդելներ ու նմուշներ, ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	<p>Ներկայացնել փոխանցումների տուփի և բաշխիչ-բաժանիչ տուփի նշանակությունը, աշխատանքը, կառուցվածքը, կատարել տեխնիկական սպասարկում, արտաքին արտահայտումներով որոշել հնարավոր անսարքությունները</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում փոխանցումների տուփի նշանակությունը և աշխատանքը, 2) ճիշտ է ներկայացնում բաշխիչ-բաժանիչ տուփի նշանակությունը և աշխատանքը, 3) ճիշտ է ներկայացնում կարդանային փոխանցիչի նշանակությունը և կառուցվածքը, 4) ճիշտ է որոշում արտաքին արտահայտումներով հնարավոր անսարքությունները, 5) ճիշտ է ստուգում յուղի մակարդակը փոխանցումների տուփում և փոխարինում յուղը, 6) ճիշտ է կատարում տանող կամրջակի տեխնիկական սպասարկումը:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր փոխանցումների և բաշխիչ-բաժանիչ տուփերի նշանակության, հիմնական</p>

	<p>մեքենամասերի և աշխատանքի վերաբերյալ: ՌԻսանոդին կհանձնարարվի որոշել հնարավոր ոչ բարդ անսարքությունները և վերացնել դրանք, կատարել, տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - փոխանցումների տուփերի նշանակությունը և դասակարգումը, - մեխանիկական փոխանցումների տուփի ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը, - բաշխիչ-բաժանիչ տուփերի նշանակությունը և դասակարգումը, - մեխանիկական բաշխիչ-բաժանիչ տուփի ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը, - կարդանային փոխանցիչի նանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը, - փոխանցումների տուփերի հնարավոր անսարքությունները և դրանց վերացման տեխնոլոգիական գործընթացները, -բաշխիչ-բաժանիչ տուփերի հնարավոր անսարքությունները և դրանց վերացման տեխնոլոգիական գործընթացները, -փոխանցումների տուփերի և բաշխիչ-բաժանիչ տուփերի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները, - փոխանցումների տուփում յուղի մակարդակի ստուգումը և փոխարինումը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով:</p> <p>Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ ուսումնական վահանակ, տարբեր ագրեգատների, մեխանիզմների և հանգույցների մոդելներ և նմուշներ, ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր:</p>
<p>ՌԻսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ</p>
<p>ՌԻսումնառության արդյունք 3</p>	<p>Ներկայացնել տանող կամրջակի աշխատանքը, ընդհանուր կառուցվածքը, կատարել տեխնիկական սպասարկում, արտաքին արտահայտումներով որոշել հնարավոր անսարքությունները</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում տանող կամրջակի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը, 2) ճիշտ է ներկայացնում անիվավոր տրակտորի տանող կամրջակի առանձին հանգույցների (գլխավոր փոխանցիչ,

	<p>դիֆերենցիալ, վերջնային փոխանցիչներ, դիֆերենցիալի բլոկավորման մեխանիզմ) նշանակությունը, կառուցվածքը և աշխատանքը,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում բաշխիչ-բաժանիչ տուփի նշանակությունը և աշխատանքը,</p> <p>4) ճիշտ է որոշում արտաքին արտահայտումներով տանող կամրջակի հնարավոր անսարքությունները,</p> <p>5) ճիշտ է կարգավորում բացակը տանող լիսեռի առանցքակալներում և կոնական ատամնանվի ատամների միջև,</p> <p>6) ճիշտ է կատարում տանող կամրջակի տեխնիկական սպասարկումը:</p>
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր անիվավոր տրակտորի տանող կամրջակի նշանակության, հիմնական մեքենամասերի և աշխատանքի վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի որոշել հնարավոր ոչ բարդ անսարքությունները և վերացնել դրանք, կատարել տեխնիկական սպասարկման աշխատանքներ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - տանող կամրջակի նշանակությունը և դասակարգումը, - տանող կամրջակի ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը, - գլխավոր փոխանցիչի ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը, - դիֆերենցիալի ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը, - վերջնային փոխանցիչների ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը, - դիֆերենցիալի բլոկավորման մեխանիզմի ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը, - անիվավոր տրակտորի տանող կամրջակի հնարավոր անսարքությունները և դրանց վերացման տեխնոլոգիական գործընթացները, -անիվավոր տրակտորի տանող կամրջակի տուփերի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները, - տանող լիսեռի առանցքակալներում և կոնական ատամնանվի ատամների միջև բացակների կարգավորման տեխնոլոգիական գործընթացները, - տանող կամրջակում յուղի մակարդակի ստուգումը և փոխարինումը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում տրված</p>

	հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ ուսումնական վահանակ, տարբեր ագրեգատների, մեխանիզմների և հանգույցների մոդելներ և նմուշներ, ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել անհիվավոր տրակտորի ընթացքային մասի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը, կատարել տեխնիկական սպասարկում, արտաքին արտահայտումներով որոշել հնարավոր անսարքությունները
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում անհիվավոր տրակտորի ընթացքային մասի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը, 2) ճիշտ է ներկայացնում անհիվավոր տրակտորի ընթացքային մասի առանձին հանգույցների (կմախք, կախոց, անիվներ) նշանակությունը, կառուցվածքը և աշխատանքը, 3) ճիշտ է որոշում արտաքին արտահայտումներով ընթացքային մասի հանգույցների հնարավոր անսարքությունները, 4) ճիշտ է որոշում անիվների տեղակայման անկյունները, 5) ճիշտ է որոշում ճնշումը դողերում, 6) ճիշտ է կատարում ընթացքային մասի տեխնիկական սպասարկումը:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր անհիվավոր տրակտորի ընթացքային մասի, դրա առանձին հանգույցների՝ կմախքի, կախոցի, անիվների նշանակության, կառուցվածքի և աշխատանքի վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի արտաքին արտահայտումներով որոշել ընթացքային մասի հանգույցների հնարավոր անսարքությունները, անիվների տեղակայման անկյունները, ճնշումը դողերում:

	<p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - անիվավոր տրակտորի ընթացքային մասի նշանակությունը, - անիվավոր տրակտորի ընթացքային մասի առանձին հանգույցների (կմախք, կախոց, անիվներ) նշանակությունը, կառուցվածքը և աշխատանքը, - ընթացքային մասի հանգույցների հնարավոր անսարքությունները, - անիվների տեղակայման անկյունները, - դողերում ճնշման որոշումը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում տրված հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ ուսումնական վահանակ, տարբեր ագրեգատների, մեխանիզմների և հանգույցների մոդելներ և նմուշներ, ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 5</p>	<p>Ներկայացնել անիվավոր տրակտորի ղեկային կառավարման նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը, կատարել տեխնիկական սպասարկում, արտաքին արտահայտումներով որոշել հնարավոր անսարքությունները</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում անիվավոր տրակտորի ղեկային կառավարման նշանակությունը, եղանակները և դրանց աշխատանքի առանձնահատկությունները, 2) ճիշտ է ներկայացնում անիվավոր տրակտորի ղեկի մեխանիզմի կառուցվածքը և աշխատանքը, 3) ճիշտ է որոշում արտաքին արտահայտումներով ղեկային կառավարման հնարավոր անսարքությունները, 4) ճիշտ է կարգավորում ղեկի ձգածողերի հողակապային միացությունները, 5) ճիշտ է կարգավորում ղեկի ազատ շարժը,

	6) ճիշտ է կատարում ղեկային կառավարման տեխնիկական սպասարկումը:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր անիվավոր տրակտորի ղեկային կառավարման նշանակության, եղանակների և դրանց աշխատանքի առանձնահատկությունների, ղեկի մեխանիզմի կառուցվածքի, վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի որոշել արտաքին արտահայտումներով ղեկային կառավարման հնարավոր անսարքությունները, կարգավորել ղեկի ձգածողերի հողակապային միացությունները և ղեկի ազատ շարժը:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - անիվավոր տրակտորի ղեկային կառավարման նշանակությունը, եղանակները և դրանց աշխատանքի առանձնահատկությունները, - անիվավոր տրակտորի ղեկի մեխանիզմի կառուցվածքը, - ղեկային կառավարման հնարավոր անսարքությունները, - ղեկի ձգածողերի հողակապային միացությունների կարգավորումը, - ղեկի ազատ շարժի նշանակությունը և կարգավորումը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ ուսումնական վահանակ, տարբեր ագրեգատների, մեխանիզմների և հանգույցների մոդելներ և նմուշներ, ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 6	Ներկայացնել անիվավոր տրակտորի և կցանքի արգելակային համակարգերը, հիմնական անսարքությունները և կատարել տեխնիկական սպասարկում
Կատարման չափանիշներ	1)ճիշտ է ներկայացնում անիվավոր տրակտորի արգելակային համակարգի նշանակությունը, ընդհանուր

	<p>կառուցվածքը, տեսակները և աշխատանքը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում անիվավոր տրակտորի արգելակի մեխանիզմի տեսակները, կառուցվածքը և աշխատանքը,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում անիվավոր տրակտորի արգելակային հաղորդակի նշանակությունը, տեսակները, ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում կցանքի արգելակների շարժաբերի կառուցվածքը և աշխատանքը,</p> <p>5) ճիշտ է որոշում արգելակային համակարգի հնարավոր անսարքությունները,</p> <p>6) ճիշտ է կարգավորում արգելակի ոտնակի ազատ շարժը,</p> <p>7) ճիշտ է կատարում արգելակային համակարգի տեխնիկական սպասարկումը:</p>
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր անիվավոր տրակտորի արգելակային համակարգի նշանակության և տեսակների, տրակտորի արգելակի և կցանքի արգելակների շարժաբերի մեխանիզմի տեսակների, կառուցվածքի և աշխատանքի վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձարարվի որոշել արտաքին արտահայտումներով դեկային կառավարման հնարավոր անսարքությունները, կարգավորել արգելակի ոտնակի ազատ շարժը:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - անիվավոր տրակտորի արգելակային համակարգի նշանակությունը և տեսակները, - անիվավոր տրակտորի արգելակի մեխանիզմի տեսակները և կառուցվածքը, - կցանքի արգելակների շարժաբերի կառուցվածքը և աշխատանքը, - արգելակային համակարգի հնարավոր անսարքությունները, - արգելակի ոտնակի ազատ շարժի նշանակությունը և կարգավորումը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ ուսումնական վահանակ, տարբեր ազդեցատների, մեխանիզմների և հանգույցների մոդելներ և նմուշներ, ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական</p>

	համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՏՐԱԿՏՈՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳԱՏՄ-4-19- 007
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորների կախովի հիդրավլիկական համակարգի հիմնական կառուցվածքային մասերի, կցման սարքավորման, հզորության փոխանցման լիսեռի կառուցվածքի և աշխատանքի վերաբերյալ գիտելիքներ, ինչպես նաև տեխնիկական սպասարկումը կատարելու հմտություններ:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ գործնական աշխատանք՝ 12 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԳԱՏՄ-4-19-006 «Տրակտորի շաստի, կառավարման համակարգեր» մոդուլը:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) ներկայացնի կախովի հիդրավլիկական համակարգի ընդհանուր և բաղադրիչ մասերի (բաք, հիդրավլիկական պոմպեր, հիդրոզլաններ, ուղատարրեր) կառուցվածքը և հիդրոզլանի շարժի կարգավորումը, 2) ներկայացնի կախովի հիդրավլիկական համակարգի բաշխիչի կառուցվածքը, գործարկի այն, 3) ներկայացնի տանող անիվների լրաբեռնիչների նշանակությունը, կառուցվածքը, գործարկի այն, 4) ներկայացնի կախոցի մեխանիզմի և կցման սարքավորումների նշանակությունը, կառուցվածքը, շահագործի այն, 5) ներկայացնի հզորության փոխանցման լիսեռի կառուցվածքը, գործարկի այն, 6) ներկայացնի տրակտորի հիդրավլիկական համակարգի հնարավոր անսարքությունները արտաքին արտահայտումներով, կատարի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքներ:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:

Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել կախովի հիդրավլիկական համակարգի ընդհանուր և բաղադրիչ մասերի (բաք, հիդրավլիկական պոմպեր, հիդրոզլաններ, ուղատարրեր) կառուցվածքը և հիդրոզլանի շարժի կարգավորումը
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում կախովի հիդրավլիկական համակարգի նշանակությունը, սկզբունքային սխեման, ընդհանուր և բաղադրիչ մասերի (բաք, հիդրավլիկական պոմպեր, հիդրոզլաններ, հիդրոբաշխիչներ, զտիչներ, ապահովիչ կափույրներ, ուղատարրեր) կառուցվածքը,</p> <p>2) ճիշտ է կարգավորում հիդրոզլանի շարժը:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Ուսանողին կտրվեն հարցեր հիդրավլիկական համակարգի բաղադրիչի կառուցվածքի վրաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի գործարկել բաշխիչը:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - հիդրավլիկական համակարգի նշանակությունը, դասակարգումը, հիմնական մասերը, - հիդրավլիկական համակարգի հիմնական մասերի ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, - հիդրավլիկական հեղուկների դասակարգումը և մակնշավորումը, - տրակտորի կախովի հիդրավլիկական համակարգի բաշխիչի նշանակությունը և կառուցվածքը, - կախովի հիդրավլիկական համակարգի հիդրոզլանի շարժի մեծության կարգավորումը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքը՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորի հիդրավլիկական համակարգի ուսումնական վահանակ, տրակտորի հիդրավլիկական համակարգի տարբեր ազրեզատների և հանգույցների մոդելներ և ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել կախովի հիդրավլիկական համակարգի բաշխիչի կառուցվածքը, գործարկել այն

Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում կախովի հիդրավլիկական համակարգի բաշխիչի նշանակությունը, կառուցվածքը և աշխատանքը,</p> <p>2) ճիշտ է գործարկում բաշխիչը:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր կախովի հիդրավլիկական համակարգի բաղադրիչի կառուցվածքի վերաբերյալ, ինչպես նաև կհանձնարարվի գործարկել բաշխիչը:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - հիդրավլիկական համակարգի բաշխիչի նշանակությունը, դասակարգումը և կիրառումը, - հիդրավլիկական համակարգի բաշխիչի ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, - կախովի հիդրավլիկական համակարգի բաշխիչի գործարկումը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքը՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորի կախովի հիդրավլիկական համակարգի և բաշխիչի ուսումնական վահանակ, տրակտորի տարբեր ազդեցատների և հանգույցների մոդելներ և ցուցապաստառեր, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	<p>Ներկայացնել տանող անիվների լրաբեռնիչների նշանակությունը, կառուցվածքը, գործարկել այն</p>
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում տանող անիվների լրաբեռնիչների նշանակությունը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում տանող անիվների լրաբեռնիչների կառուցվածքը,</p> <p>3) ճիշտ է գործարկում լրաբեռնիչները:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր տանող անիվների լրաբեռնիչների նշանակության և կառուցվածքի վերաբերյալ:</p>

	<p>Ուսանողին կհանձնարարվի գործարկել լրաբեռնիչները:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - տրակտորի տանող անիվների լրաբեռնիչների նշանակությունը, - տանող անիվների լրաբեռնիչների ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքը՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորի տանող անիվների լրաբեռնիչների ուսումնական վահանակ, տրակտորի տարբեր ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ և ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ գործնական աշխատանք՝ 1 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 4</p>	<p>Ներկայացնել կախոցի մեխանիզմի և կցման սարքավորումների նշանակությունը, կառուցվածքը, շահագործել այն:</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում տանող կախոցի մեխանիզմի նշանակությունը և կառուցվածքը, 2) ճիշտ է ներկայացնում կցման սարքավորման նշանակությունը և կառուցվածքը, 3) ճիշտ է կիրառում կախոցի մեխանիզմը և կցման սարքավորումը:
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա:</p> <p>Ուսանողին կտրվեն հարցեր տանող կախոցի մեխանիզմի ու կցման սարքավորման նշանակության և կառուցվածքի վերաբերյալ, ինչպես նաև ուսանողին կհանձնարարվի դրանք նախապատրաստել գյուղատնտեսական աշխատանքի համար:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - տրակտորի տանող կախոցի մեխանիզմի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը, - տրակտորի տանող կախոցի մեխանիզմի աշխատանքը, - կցման սարքավորման նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը,

	<p>- կցման սարքավորման աշխատանքը:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում տրված հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքը՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորի կախոցի մեխանիզմի և կցման սարքավորումների ուսումնական վահանակ, տարբեր ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ ու ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	<p>Ներկայացնել հզորության փոխանցման լիսեռի կառուցվածքը, գործարկել այն</p>
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում հզորության փոխանցման լիսեռի նշանակությունը և կառուցվածքը,</p> <p>2) ճիշտ է գործարկում հզորության փոխանցման լիսեռը:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր հզորության փոխանցման լիսեռի նշանակության և կառուցվածքի վերաբերյալ, ինչպես նաև կհանձնարարվի գործարկել հզորության փոխանցման լիսեռը:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - տրակտորի հզորության փոխանցման լիսեռի նշանակությունը և կառուցվածքը, - հզորության փոխանցման լիսեռի գործարկումը և աշխատանքը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքը՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորի հզորության փոխանցման մեխանիզմի ուսումնական վահանակ, տարբեր ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ և ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական համապատասխան</p>

	գրականություն, տեսաֆիլմեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ գործնական աշխատանք՝ 1 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 6	Ներկայացնել տրակտորի հիդրավլիկական համակարգի հնարավոր անսարքությունները արտաքին արտահայտումներով, կատարել տեխնիկական սպասարկման աշխատանքներ
Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի հիդրավլիկական համակարգի հնարավոր անսարքությունները արտաքին արտահայտումներով, 2) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի հիդրավլիկական համակարգի հնարավոր անսարքությունների վերացման ուղիները, 3) ճիշտ է կատարում տրակտորի հիդրավլիկական համակարգի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր արտաքին արտահայտումներով տրակտորի հիդրավլիկական համակարգի հնարավոր անսարքությունների վերաբերայլ: Ուսանողին կհանձնարարվի կատարել սպասարկման աշխատանքներ: Արդյունքի ծրագրային մանրամասները. - տրակտորի հիդրավլիկական համակարգի աշխատանքի առանձնահատկությունները, - տրակտորի հիդրավլիկական համակարգի հնարավոր անսարքությունները, - տրակտորի հիդրավլիկական համակարգի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքը՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորի հիդրավլիկական համակարգի և սարքավորումների վահանակներ, տարբեր ագրեգատներ, հիդրոհաղորդակի ուսումնական վահանակ, հիդրավլիկ մեքենաների, ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ և ցուցապաստառներ, տեխնիկական սպասարկման աշխատանքների անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՏՐԱԿՏՈՐԻ ԷԼԵԿՏՐԱՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳԱՏՄ-4-19-008
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորների էլեկտրասարքավորումների, էլեկտրական էներգիայի աղբյուրների և սպառող հանդիսացող սարքերի նշանակության վերաբերյալ կարողություններ, ինչպես նաև հնարավոր անսարքությունները արտաքին արտահայտումներով որոշելու հմտություններ:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ գործնական աշխատանք՝ 12 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԳԱՏՄ-4-19-005 «Տրակտորներ և շարժիչներ» մոդուլը:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) ներկայացնի տրակտորի էլեկտրական սարքավորումների նշանակությունը, հիմնական տարրերը և աշխատանքը, 2) ներկայացնի գործարկման շարժիչի վառոցքի համակարգը, հնարավոր անսարքությունները արտաքին արտահայտումներով, 3) ներկայացնի տրակտորի էլեկտրական էներգիա սպառող սարքերի (մեկնասարք, լուսավորման, ազդանշանների և ստուգիչ-չափիչ սարքեր) նշանակությունը, աշխատանքի սկզբունքը, տեխնիկական սպասարկումը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել տրակտորի էլեկտրական սարքավորումների նշանակությունը, հիմնական տարրերը և աշխատանքը
Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում կուտակչային մարտկոցի նշանակությունը, կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, 2) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրական սարքավորումների նշանակությունը, հիմնական տարրերը և բնութագրերը, 3) ճիշտ է ներկայացնում կապարաթթվային պարզագույն ակումուլյատորի նշանակությունը, կառուցվածքը և

	<p>աշխատանքի սկզբունքը,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում կուտակչային մարտկոցների մակնշումը,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում կուտակչային մարտկոցների տեխնիկական վիճակի ստուգումը, էլեկտրոլիտի խտության ստուգումը աէրոմետրի միջոցով,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում կուտակչային մարտկոցների հիմնական անսարքությունները,</p> <p>7) ճիշտ է կատարում կուտակչային մարտկոցների տեխնիկական սպասարկումը,</p> <p>8) ճիշտ է ներկայացնում գեներատորի նշանակությունը, կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը,</p> <p>9) ճիշտ է ներկայացնում գեներատորային տեղակայանքի նշանակությունը, կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը,</p> <p>10) ճիշտ է ներկայացնում փոփոխական հոսանքի գեներատորի կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, գեներատորային տեղակայանքի միացման սխեման,</p> <p>11) ճիշտ է ներկայացնում գեներատորային տեղակայանքի հիմնական անսարքությունները և վերացման ուղիները,</p> <p>12) ճիշտ է կատարում գեներատորային տեղակայանքի գեներատորի տեխնիկական սպասարկումը:</p>
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր կուտակչային (ակումուլյատորային) մարտկոցի, գեներատորի նշանակության, ընդհանուր կառուցվածքի և աշխատանքի սկզբունքի վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի կատարել սպասարկման աշխատանքներ և վերացնել գեներատորային տեղակայանքի հիմնական անսարքությունները:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - տրակտորի կուտակչային մարտկոցի նշանակությունը, դասակարգումը և մակնշավորումը, - տրակտորի կուտակչային մարտկոցի կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, - կուտակչային մարտկոցների տեխնիկական սպասարկումը, - գեներատորի նշանակությունը, դասակարգումը և մակնշավորումը, - գեներատորի կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, - գեներատորի տեխնիկական սպասարկումը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում տրված</p>

	հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքը՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորի էլեկտրական համակարգերի և սարքավորումների վահանակներ, գեներատորային տեղակայանքների և ակումուլյատորային մարտկոցների վահանակներ կտրվածքներով, ցուցապաստառներ, սարքավորումների հիմնական խմբերի մոդելներ և նմուշներ, չափիչ-ստուգիչ գործիքների հավաքածու, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել գործարկման շարժիչի վառոցքի համակարգը, հնարավոր անսարքությունները արտաքին արտահայտումներով
Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում վառոցքի համակարգի կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, 2) ճիշտ է ներկայացնում մագնետի կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, 3) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաէներգիայի աղբյուր հանդիսացող սարքերի հնարավոր անսարքությունները արտաքին արտահայտումներով:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր գործարկման շարժիչի վառոցքի համակարգի և մագնետի կառուցվածքի ու աշխատանքի սկզբունքի վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի որոշել էլեկտրաէներգիայի աղբյուր հանդիսացող սարքերի հնարավոր անսարքություններն արտաքին արտահայտումներով: Արդյունքի ծրագրային մանրամասները. - վառոցքի համակարգի ընդհանուր նշանակությունը, - վառոցքի համակարգի ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, - մագնետի կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, - էլեկտրաէներգիայի աղբյուր հանդիսացող սարքերի նշանակությունը,

	<p>- էլեկտրաէներգիայի աղբյուր հանդիսացող սարքերի հնարավոր անսարքությունները:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքը՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորի էլեկտրական համակարգերի և սարքավորումների վահանակներ, գեներատորային տեղակայանքների և ակումուլատորային մարտկոցների վահանակներ կտրվածքներով, ցուցապաստառներ, սարքավորումների հիմնական խմբերի մոդելներ և նմուշներ, չափիչ-ստուգիչ գործիքների հավաքածու, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	<p>Ներկայացնել տրակտորի էլեկտրական էներգիա սպառող սարքերի (մեկնասարք, լուսավորման, ազդանշանների և ստուգիչ-չափիչ սարքեր) նշանակությունը, աշխատանքի սկզբունքը, տեխնիկական սպասարկումը</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրական մեկնասարքի նշանակությունը, միացման սկզբունքային սխեման, հիմնական և բաղկացուցիչ մասերը, 2) ճիշտ է ներկայացնում մեկնասարքի կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, 3) ճիշտ է ներկայացնում մեկնասարքի հիմնական անսարքությունները, 4) ճիշտ է ներկայացնում լուսավորման, ազդանշանների և ստուգիչ-չափիչ սարքերի նշանակությունը, աշխատանքի սկզբունքը, 5) ճիշտ է ներկայացնում լապտերների միջազգային մակնիշումը, 6) ճիշտ է ներկայացնում նախագործարկային տաքացուցիչների նշանակությունը և աշխատանքի սկզբունքը, 7) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրական էներգիայի սպառող հանդիսացող սարքերի հնարավոր անսարքությունները արտաքին արտահայտումներով:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր մեկնասարքի, լուսավորման, ազդանշանների և ստուգիչ-չափիչ սարքերի</p>

	<p>նշանակության, կառուցվածքի և աշխատանքի սկզբունքի վերաբերյալ: Ուսանողին կհաճարարվի արտաքին արտահայտումներով որոշել էներգիայի սպառող հանդիսացող սարքերի անսարքությունները:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - մեկնասարքի կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, - լուսավորման սարքերի նշանակությունը, հիմնական տեսակները, մակնշավորումը, աշխատանքի սկզբունքը, - ազդանշանների սարքերի նշանակությունը, հիմնական տեսակները, աշխատանքի սկզբունքը, - ստուգիչ-չափիչ սարքերի նշանակությունը, հիմնական տեսակները, աշխատանքի սկզբունքը, - էլեկտրական էներգիայի սպառող հանդիսացող սարքերի հնարավոր անսարքությունները: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքը՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորի էլեկտրական համակարգերի և սարքավորումների վահանակներ, գեներատորային տեղակայանքների և ակումուլյատորային մարտկոցների վահանակներ կտրվածքներով, ցուցապաստառներ, սարքավորումների հիմնական խմբերի մոդելներ և նմուշներ, չափիչ-ստուգիչ գործիքների հավաքածու, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր:</p>
Ուսուցման ժամաքանակը	<p>երաշխավորված</p> <p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՏՐԱԿՏՈՐԻ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳԱՏՄ-4-19-009
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտոր վարելու գործնական հմտություններ:
Մոդուլի տևողությունը	<p>36 ժամ, որից՝</p> <p>տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ գործնական աշխատանք՝ 30 ժամ</p>
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԳԱՏՄ-4-19-004 «Ճանապարհային

	երթևեկության կանոններ», ԳԱՏՄ-4-19-005 «Տրակտորներ և շարժիչներ», ԳԱՏՄ-4-19-006 «Տրակտորի շասսի, կառավարման համակարգեր» և ԳԱՏՄ-4-19-007 «Տրակտորի աշխատանքային սարքավորումներ» մոդուլները:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) ներկայացնի տրակտորի խցիկում տեղակայված կառավարման օրգանների և սարքերի վահանակի վրա տեղադրված ցուցիչների նշանակությունը, 2) գործարկի շարժիչը, 3) վարի տրակտորը ուղիղով, շրջադարձերով, վերելքներով և վայրէջքներով, 4) վարի տրակտորը դժվար ճանապարհային պայմաններում և համեմատաբար բարձր արագություններով, 5) վարի տրակտորը հետընթացքով, անցումը դարբասով, մանևրումը սահմանափակ անցատեղերով, 6) վարի տրակտորը երթևեկության տարբեր ինտենսիվությամբ երթուղիներով:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել տրակտորի խցիկում տեղակայված կառավարման օրգանների և սարքերի վահանակի վրա տեղադրված ցուցիչների նշանակությունը
Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում կառավարման օրգանների նշանակությունը, 2) ճիշտ է ներկայացնում սարքերի վահանակի վրա տեղադրված ցուցիչների նշանակությունը:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է հարց ու պատասխանի միջոցով: Ուսանողին կտրվեն հարցեր կառավարման օրգանների և սարքերի վահանակի վրա տեղադրված ցուցիչների նշանակության վերաբերյալ: Արդյունքի ծրագրային մանրամասները. - տրակտորի կառավարման օրգանների նշանակությունը, - սարքերի վահանակի վրա տեղադրված ցուցիչների նշանակությունը: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնավարժական տրակտոր, վարժասարքեր, համակարգիչներ անհրաժեշտ ծրագրային փաթեթներով,

	տրակտորի կառավարման օրգանների ուսումնական վահանակ, մասնագիտական գրականություն, անհրաժեշտության դեպքում տեսաֆիլմեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 2	Գործարկել շարժիչը
Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է գործարկում գործարկման շարժիչը, 2) ճիշտ է գործարկում դիզելային շարժիչը:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատում իրականացվում է գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կհանձարարվի գործարկել գործարկման շարժիչը և դիզելային շարժիչը: Արդյունքի ծրագրային մանրամասները. - գործարկման շարժիչի աշխատանքի և գործարկման առանձնահատկությունները, - դիզելային շարժիչի գործարկումը: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնավարժական տրակտոր, վարժասարքեր, համակարգիչներ անհրաժեշտ ծրագրային փաթեթներով, շարժիչի գործարկման վահանակ, մասնագիտական գրականություն, անհրաժեշտության դեպքում տեսաֆիլմեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 3	Վարել տրակտորը ուղիղով, շրջադարձերով, վերելքներով և վայրէջքներով
Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է տեղից շարժում տրակտորը՝ մինչև շարժման սահուն սկիզբը, 2) ճիշտ է վարում է տրակտորը ուղիղով, աջ և ձախ շրջադարձերով, 3) ճիշտ է վարում է տրակտորը վերելքներով, 4) ճիշտ է վարում է տրակտորը վայրէջքներով:

<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կհանձնարարվի աստիճանաբար սահուն տեղից շարժել տրակտորը՝ մինչև շարժման սահուն սկիզբը, վարել տրակտորը ուղղագիծ, ապա աջ և ձախ շրջադարձերով:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - տրակտորը տեղից շարժելը, շարժման սահունության ապահովելը, - տրակտորի վարումը ուղիղով, աջ և ձախ շրջադարձերով: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքը՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի և երթևեկության անվտանգության կանոնները:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնավարժական տրակտոր, վարժասարքեր, համակարգիչներ անհրաժեշտ ծրագրային փաթեթներով, ճանապարհային երթևեկության կանոնների վերաբերյալ դիտակտիկ նյութեր, մասնագիտական գրականություն, անհրաժեշտության դեպքում տեսաֆիլմեր:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 4</p>	<p>Վարել տրակտորը դժվար ճանապարհային պայմաններում և համեմատաբար բարձր արագություններով</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է վարում տրակտորը ճանապարհային և շահագործման տարբեր պայմաններում, 2) ճիշտ է վարում տրակտորը համեմատաբար բարձր արագություններով, 3) վարում է տրակտորը գիշերվա ժամերին:
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կհանձնարարվի վարել տրակտորը ճանապարհային և շահագործման տարբեր պայմաններում, համեմատաբար բարձր արագություններով և գիշերվա ժամերին:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - տրակտորի վարումը ճանապարհային և շահագործման տարբեր պայմաններում, - տրակտորի վարումը համեմատաբար բարձր արագություններով,

	<p>- տրակտորի վարումը գիշերվա ժամերին:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքը՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի և երթևեկության անվտանգության կանոնները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնավարժական տրակտոր, վարժասարքեր, համակարգիչներ անհրաժեշտ ծրագրային փաթեթներով, ճանապարհային երթևեկության կանոնների վերաբերյալ դիտակտիկ նյութեր, մասնագիտական գրականություն, անհրաժեշտության դեպքում տեսաֆիլմեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	<p>Վարել տրակտորը հետընթացքով, անցումը դարբասով, մանևրումը սահմանափակ անցատեղերով</p>
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է տեղից շարժում տրակտորը հետընթացքով՝ մինչև ընթացքի սահունությունը, մոտեցնում հետընթացքով կախովի կամ կցովի մեքենային,</p> <p>2) ճիշտ է անցնում պայմանական դարբասով առաջընթացքով և հետընթացքով,</p> <p>3) վարում է տրակտորը տարբեր գյուղատնտեսական մեքենաների հետ ագրեգատավորված:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կհանձնարարվի վարել տրակտորը տարբեր պայմաններում:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - տրակտորի վարումը հետընթացքով՝ մինչև ընթացքի սահունությունը, - հետընթացքով տրակտորի մոտեցումը կախովի կամ կցովի մեքենային, - ագրեգատի կազմումը, - տրակտորի վարումը պայմանական դարբասով առաջընթացքով և հետընթացքով, - տրակտորի վարումը տարբեր գյուղատնտեսական մեքենաների հետ՝ ագրեգատավորված: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքը՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի և երթևեկության անվտանգության կանոնները:</p>

Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնավարժական տրակտոր, վարժասարքեր, համակարգիչներ անհրաժեշտ ծրագրային փաթեթներով, ճանապարհային երթևեկության կանոնների վերաբերյալ դիտակտիկ նյութեր, մասնագիտական գրականություն, անհրաժեշտության դեպքում տեսաֆիլմեր:
Ռիսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ
Ռիսումնառության արդյունք 6	Վարել տրակտորը երթևեկության տարբեր ինտենսիվությամբ երթուղիներով
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է տրակտորով դուրս գալիս երթևեկության գոտի, 2) ճիշտ է անցնում երկաթուղային գծանցի հատումը, 3) ճիշտ է շարժվում տրանսպորտային հոսքում, 4) ճիշտ է անցնում տարբեր խաչմերուկներ, 5) ճիշտ է որոշում մոտեցող տրանսպորտային միջոցի արագությունը:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ռիսանողին կհանձնարարվի վարել տրակտորը տարբեր ինտենսիվությամբ երթուղիներով:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - տրակտորով երթևեկության գոտի դուրս գալը, - երկաթուղային գծանցի հատում, անցում, - անցում տարբեր խաչմերուկներով, - շարժում տրանսպորտային տարբեր ինտենսիվության հոսքերում: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքը՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի և երթևեկության անվտանգության կանոնները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնավարժական տրակտոր, վարժասարքեր, համակարգիչներ անհրաժեշտ ծրագրային փաթեթներով, ճանապարհային երթևեկության կանոնների վերաբերյալ դիտակտիկ նյութեր, մասնագիտական գրականություն,

	անհրաժեշտության դեպքում տեսաֆիլմեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 1 ժամ գործնական աշխատանք՝ 10 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀՈՂԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳԱՏՄ-4-19-010
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ հողի կազմի և հատկությունների, հողի մշակման համակարգերի, պարարտանյութերի տեսակների, ցանքաշրջանառությունների, երկրագործության հիմնական համակարգերի մասին, ինչպես նաև ուսանողի մոտ ձևավորել գյուղատնտեսական մշակաբույսերը ճանաչելու, հողի մեխանիկական կազմը գնահատելու, ցանքսի և պարարտացման նորմերը գնահատելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	24 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 12 ժամ գործնական աշխատանք՝ 12 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) ներկայացնի հողի ֆիզիկաքիմիական հատկությունները և մեխանիկական կազմը, 2) ներկայացնի գյուղատնտեսական մշակաբույսերի աճի պայմանները և երկրագործության մեջ դրանց կանոնավորման մեթոդները, 3) դասակարգի մոլախոտերի դեմ պայքարի միջոցառումները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հողի ֆիզիկաքիմիական հատկությունները և մեխանիկական կազմը
Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է գնահատում հողի կազմը, 2) ճիշտ է ներկայացնում հողի հատկությունները:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա:

	<p>Ուսանողին կտրվեն հարցեր հողի ֆիզիկական հատկությունների, կազմի և տիպերի վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի որոշել հողի ֆիզիկական հատկությունները և մեխանիկական կազմը:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - հողի ֆիզիկական հատկությունները, - հողի մեխանիկական կազմը և դրա ազդեցությունը բույսերի աճի և հողի հատկությունների վրա, - հողի բերրիությունը և դրա տեսակները, - հողի տիպերը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքը:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ հողի ֆիզիկաքիմիական հատկությունների և մեխանիկական կազմի վերաբերյալ մասնագիտական գրականություն, ցուցապաստառներ, տեղեկատու նյութեր, հողի տարբեր նմուշներ, տեսաֆիլմեր:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 2</p>	<p>Ներկայացնել գյուղատնտեսական մշակաբույսերի աճի պայմանները և երկրագործության մեջ դրանց կանոնավորման մեթոդները</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական մշակաբույսերի աճի պայմանները, 2) ճիշտ է ներկայացնում երկրագործության մեջ դրանց կանոնավորման մեթոդները:</p>
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր մշակաբույսերի կյանքի փուլերի և անհրաժեշտ պայմանների վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի որոշել կոնկրետ առաջարկված մշակաբույսերի կյանքի փուլերը և կիրառել նրանց կանոնավորման մեթոդները:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - մշակաբույսերի կյանքի փուլերը և անհրաժեշտ պայմանները,

	<p>- երկրագործության մեջ դրանց կանոնավորման մեթոդները,</p> <p>- մշակաբույսերի կյանքի պայմանները բարելավող ագրոտեխնիկան, մելիորատիվ և այլ միջոցառումներ:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքը:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ գյուղատնտեսական մշակաբույսերի վերաբերյալ մասնագիտական գրականություն, ցուցապատառներ, տեղեկատու նյութեր, մշակաբույսերի տարբեր նմուշներ, տեսաֆիլմեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 3	Դասակարգել մոլախոտերի դեմ պայքարի միջոցառումները
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է դասակարգում մոլախոտերը, 2) ճանաչում է մոլախոտերը արտաքին տեսքով, 3) ճիշտ է ներկայացնում մոլախոտերի դեմ պայքարի միջոցառումները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա:</p> <p>Ուսանողին կտրվեն հարցեր մոլախոտերի խմբերի, մշակաբույսերի հիվանդությունների, վնասատուների և դրանց դեմ պայքարի միջոցառումների վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի ընտրել արտաքին տեսքով առաջադրված մոլախոտերը և կիրառել մոլախոտերի, մշակաբույսերի հիվանդությունների ու վնասատուների դեմ պայքարի միջոցառումներ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - մոլախոտերի դասակարգումը խմբերի, դրանց արտաքին տեսքը և բնութագրերը, - գյուղատնտեսական բույսերի բերքատվության նվազումը մոլախոտային բուսականության հետևանքով, - մոլախոտերի դեմ պայքարի ագրոտեխնիկական, կենսաբանական, քիմիական և նախազգուշական եղանակները, - մշակաբույսերի հիվանդությունները, արտաքին տեսքը, - մշակաբույսերի վնասատուները, դրանց արտաքին տեսքը,

	- մոլախոտերի, մշակաբույսերի հիվանդությունների ու վնասատուների դեմ պայքարի միջոցառումները: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքը:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ մոլախոտերի ֆիզիկաքիմիական հատկությունների, մեխանիկական կազմի և մոլախոտերի դեմ պայքարի միջոցառումների վերաբերյալ մասնագիտական գրականություն, ցուցապաստառներ, տեղեկատու նյութեր, մոլախոտերի տարբեր նմուշներ, տեսաֆիլմեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳԱՏՄ-4-19-011
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գյուղատնտեսական մեքենաների ընդհանուր կառուցվածքի, դրանց առանձին հանգույցների, մեխանիզմների կառուցվածքների և աշխատանքի սկզբունքի վերաբերյալ գիտելիքներ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 24 ժամ գործնական աշխատանք՝ 48 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԳԱՏՄ-4-19-002 «Նյութագիտության հիմունքներ, փականագործական աշխատանքներ» մոդուլը:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) ներկայացնի հողամշակման մեքենաների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, կառուցվածքային հիմնական մասերի նշանակությունը, 2) ներկայացնի ցանիչ և տնկիչ մեքենաների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, կառուցվածքային հիմնական մասերի նշանակությունը, 3) ներկայացնի պարարտացման մեքենաների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, կառուցվածքային

	<p>հիմնական մասերի նշանակությունը,</p> <p>4) ներկայացնի բույսերի քիմիական պաշտպանության մեքենաների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, կառուցվածքային հիմնական մասերի նշանակությունը,</p> <p>5) ներկայացնի բերքահավաքի և կերերի կուտակման մեքենաների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, կառուցվածքային հիմնական մասերի նշանակությունը:</p>
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հողամշակման մեքենաների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, կառուցվածքային հիմնական մասերի նշանակությունը
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում հողի մեխանիկական մշակման եղանակները և հողամշակման մեքենաների դասակարգումը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում գութանի ընդհանուր կառուցվածքը, առանձին մասերի (իրան, խոփ, թև, դաշտային տախտակ, նախագութանիկ, հողխորացուցիչ, դանակ, անիվներ) նշանակությունը և տեսակները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում հողի մակերեսային մշակման մեքենաների նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր հողի մշակման եղանակների, հողամշակման մեքենաների դասակարգման, գութանի ընդհանուր կառուցվածքի, հողի փխրիչների ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի նախապատրաստել աշխատանքի կախովի գութանը կամ հողի փխրիչը և կատարել համապատասխան կարգավորումները՝ օգտագործելով անհրաժեշտ գործիքներ և սարքեր:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - հողի մեխանիկական մշակման եղանակները և դրանց համեմատական վերլուծությունը, - հողի մեխանիկական մշակման մեքենաների դասակարգման և մակնիշման համակարգը, - գութանի ընդհանուր կառուցվածքը, հիմնական մեքենամասերի կառուցվածքը և դրանց համալիր աշխատանքը,

	<p>- հողի մակերեսային մշակման մեքենաների նշանակությունը, դասակարգումը և կառուցվածքային առանձնահատկություններն ու կիրառման ոլորտները:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում տրված հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքը:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ հողամշակման տարբեր մեքենաների ընդհանուր կառուցվածքի ուսումնական վահանակներ, տարբեր ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ և ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր, տեղեկատու նյութեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	<p>Ներկայացնել ցանիչ և տնկիչ մեքենաների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, կառուցվածքային հիմնական մասերի նշանակությունը</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում ցանիչ մեքենաների դասակարգումը և մակնշումը, 2) ճիշտ է ներկայացնում համակցված շարքացանի ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, 3) ճիշտ է ներկայացնում շարքացանի առանձին հանգույցների նշանակությունը և կառուցվածքը 4) ճիշտ է ներկայացնում կարտոֆիլատնկիչ մեքենայի կառուցվածքը, 5) ճիշտ է ներկայացնում սածիլատնկիչ մեքենայի կառուցվածքը:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի միջոցով: Ուսանողին կտրվեն հարցեր ցանիչ և տնկիչ մեքենաների նշանակության, դասակարգման, ընդհանուր կառուցվածքի և աշխատանքի առանձնահատկությունների վերաբերյալ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - ցանիչ մեքենաների նշանակությունը և դասակարգումը, - համակցված շարքացանի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը, - շարքացանի առանձին հանգույցների նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը,

	<ul style="list-style-type: none"> - եգիպտացորենի ցանքի մեքենայի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը, - ճակնդեղացան մեքենայի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը, - տնկիչ մեքենայի նշանակությունը և դասակարգումը, - տնկիչ մեքենայի կառուցվածքային առանձնահատկությունները, - կարտոֆիլատնկիչ մեքենայի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը, - սածիլատնկիչ մեքենայի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը, - եգիպտացորենի ցանքի մեքենայի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ցանիչ և տնկիչ մեքենաների տարբեր տեսակների ընդհանուր կառուցվածքի ուսումնական վահանակներ, տարբեր ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ և ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր, տեղեկատու նյութեր:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 3</p>	<p>Ներկայացնել պարարտացման մեքենաների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, կառուցվածքային հիմնական մասերի նշանակությունը</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում պարարտացման մեքենաների դասակարգումը և մակնշումը, 2) ճիշտ է ներկայացնում հանքային պարարտանյութերի ցրիչների կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, 3) ճիշտ է ներկայացնում օրգանական պարարտանյութերի ցրիչների կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, 4) ճիշտ է ներկայացնում հողի մեջ հեղուկ և պինդ պարարտանյութեր մատուցող մեքենաների կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը:
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի միջոցով: Ուսանողին կտրվեն հարցեր հողի օրգանական և հանքային պարարտացման պարարտանյութացրիչ մեքենաների, պինդ և հեղուկ պարարտանյութեր մտցնող մեքենաների նշանակության և ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ:</p>

	<p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - օրգանական պարարտացման մեքենայի ընդհանուր կառուցվածքը, - պարարտացման մեքենայի աշխատանքային (բանոդ) օրգանների ընդհանուր կառուցվածքը, - հանքային պարարտացման մեքենայի ընդհանուր կառուցվածքը , - հանքային պարարտացման մեքենայի հիմնական հանգույցների ընդհանուր կառուցվածքը, - ցանիչ ապարատի ընդհանուր կառուցվածքը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ պարարտացման մեքենաների ընդհանուր կառուցվածքի ուսումնական վահանակներ, տարբեր ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ և ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր, տեղեկատու նյութեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 10 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	<p>Ներկայացնել բույսերի քիմիական պաշտպանության մեքենաների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, կառուցվածքային հիմնական մասերի նշանակությունը</p>
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորային սրսկիչների նշանակությունը, կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, 2) ճիշտ է ներկայացնում փոշոտիչների նշանակությունը, կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի հիմա վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր գյուղատնտեսական մշակաբույսերի քիմիական պաշտպանության մեքենաների նշանակության, դասակարգման, մակնիշումի, ընդհանուր կառուցվածքի և աշխատանքի առանձնահատկությունների վերաբերյալ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - մշակաբույսերի քիմիական պաշտպանության մեքենաների նշանակությունը, հիմնական տեսակները և դասակարգումը (սրսկիչներ, փոշոտիչներ և աերոզոլային գեներատորներ), - տրակտորային և շալակի սրսկիչների նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը,

	<ul style="list-style-type: none"> - կուլտիվատորի սրսկիչի ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը, - աեորոգուլային գեներատորի ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը, - փոշոտիչների նշանակությունը, կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ բույսերի քիմիական պաշտպանության մեքենաների ընդհանուր կառուցվածքի ուսումնական վահանակներ, տարբեր ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ և ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր, տեղեկատու նյութեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	<p>Ներկայացնել բերքահավաքի և կերերի կուտակման մեքենաների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, կառուցվածքային հիմնական մասերի նշանակությունը</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում հնձիչ մեքենաների դասակարգումը և մակնշումը, 2) ճիշտ է ներկայացնում հնձիչ մեքենաների առանձին հանգույցների նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը, 3) ճիշտ է ներկայացնում քարշակների նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, 4) ճիշտ է ներկայացնում հավաքիչ-բարդոցիչների նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, 5) ճիշտ է ներկայացնում մամլիչ-հավաքիչների նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր բերքահավաքի և կերերի կուտակման մեքենաների դասակարգման, մակնիշման, ընդհանուր կառուցվածքի, կառուցվածքային հիմնական մասերի նշանակության և աշխատանքի առանձնահատկությունների վերաբերյալ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - հնձիչ մեքենաների դասակարգումը և մակնշումը, - հնձիչ մեքենաների ընդհանուր կառուցվածքը,

	<ul style="list-style-type: none"> - սեզմենտավոր դանակով խոտհնձիչների ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը, - ռոտացիոն (սկավառակավոր, ճկուն տարրերով) խոտհնձիչների ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը, - խոտի փոցխերի նշանակությունը, դասակարգումը, կառուցվածքային առանձնահատկությունները և աշխատանքի սկզբունքը. - խոտի հավաքիչ մամլիչների՝ այդ թվում գլանափաթեթային մամլիչների ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը, - սիլոսահավաք մեքենաների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ բերքահավաքի և կերերի կուտակման մեքենաների ընդհանուր կառուցվածքի ուսումնական վահանակներ, տարբեր ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ և ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, ուսումնական համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր, տեղեկատու նյութեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 8 ժամ գործնական աշխատանք՝ 18 ժամ</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳԱՏՄ-4-19-012
Մոդուլի նպատակը	<p>Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ մեքենատրակտորային ագրեգատների (ՄՏԱ) ռացիոնալ համալրման, ագրեգատի կազմի ճշտման վերաբերյալ, ինչպես նաև ուսաողի մոտ ձևավորել ՄՏԱ-ի արդյունավետ շահագործման կարողություններ:</p>
Մոդուլի տևողությունը	<p>72 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 24 ժամ գործնական աշխատանք՝ 48 ժամ</p>
Մուտքային պահանջները	<p>Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԳԱՏՄ-4-19-010 «Երկրագործության և հողագիտության հիմունքներ» և ԳԱՏՄ-4-19-011 «Գյուղատնտեսական մեքենաներ» մոդուլները:</p>

<p>Ուսումնառության արդյունքները</p>	<p>Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնի գյուղատնտեսական մեքենաների համակարգը և մեքենայացման ու ավտոմատացման տեխնիկական միջոցները, 2) նախապատրաստի մեքենատրակտորային ագրեգատը հողի նախացանքային աշխատանքների համար և կատարի անհրաժեշտ աշխատանքներ, 3) նախապատրաստի մեքենատրակտորային ագրեգատը հողի պարարտացման աշխատանքների համար և կատարի այդ աշխատանքները, 4) նախապատրաստի մեքենատրակտորային ագրեգատը մշակաբույսերի քիմիական պաշտպանության աշխատանքների համար և կատարի այդ աշխատանքները, 5) նախապատրաստի մեքենատրակտորային ագրեգատը մշակաբույսերի ցանքի և տնկման աշխատանքների համար և կատարի այդ աշխատանքները, 6) ներկայացնի մեքենաների պահպանման եղանակները և իրականացնի պահպանման գործընթացները:
<p>Մոդուլի գնահատման կարգը</p>	<p>Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 1</p>	<p>Ներկայացնել գյուղատնտեսական մեքենաների համակարգը և մեքենայացման ու ավտոմատացման տեխնիկական միջոցները</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում մեր երկրի տարածքի գոտիականությունը և ՄՏԱ-ի օգտագործման առանձնահատկությունները կոնկրետ պայմաններում, 2) ճիշտ է ներկայացնում տեխնոլոգիական գործընթացների հիմնական խմբերը. հողի մշակում, ցանք, տնկում և պարարտացում, գյուղատնտեսական մշակաբույսերի խնամք, մշակաբույսերի բերքահավաք, 3) ճիշտ է ներկայացնում օպերացիոն տեխնոլոգիական քարտերը:
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի միջոցով: Ուսանողին կտրվեն հարցեր մեր երկրի տարածքի գոտիականության, գյուղատնտեսական մեքենաների համակարգի և մեքենայացման ու ավտոմատացման տեխնիկական միջոցների, կոնկրետ պայմաններում ՄՏԱ-ի օգտագործման</p>

	<p>առանձնահատկությունների, տեխնոլոգիական գործընթացների հիմնական խմբերի վերաբերյալ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մարամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - գյուղատնտեսական գործընթացների դասակարգումը, - մեքենայացման ու ավտոմատացման տեխնիկական միջոցները, - հողի մշակման տեխնոլոգիական գործընթացները, - ցանքի տեխնոլոգիական գործընթացները, - տնկման և պարարտացման տեխնոլոգիական գործընթացները, - գյուղատնտեսական մշակաբույսերի խնամքի տեխնոլոգիական գործընթացները, - մշակաբույսերի բերքահավաքի տեխնոլոգիական գործընթացները: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ գյուղատնտեսական մեքենաների համակարգի և մեքենայացման ու ավտոմատացման տեխնիկական միջոցների ընդհանուր կառուցվածքի ուսումնական վահանակներ, տարբեր ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ ու ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր, մեր երկրի տարածքի գոտիականության վերաբերյալ տեղեկատու նյութեր:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 2</p>	<p>Նախապատրաստել մեքենատրակտորային ագրեգատը հողի նախացանքային աշխատանքների համար և կատարել անհրաժեշտ աշխատանքներ</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում վարի նշանակությունը, ագրոտեխնիկական պահանջները, 2) ճիշտ է ներկայացնում վարի ՄՏԱ-ի կազմը, 3) ճիշտ է նախապատրաստում ՄՏԱ-ն աշխատանքի համար, 4) ճիշտ է կատարում աշխատանքը, պահպանելով անվտանգության կանոնները, 5) ճիշտ է ներկայացնում համատարած կուլտիվացիայի նշանակությունը, ագրոտեխնիկական պահանջները,

	<p>6) ճիշտ է ներկայացնում ՄՏԱ-ի կազմը,</p> <p>7) ճիշտ է նախապատրաստում ՄՏԱ-ն աշխատանքի համար,</p> <p>8) ճիշտ է կատարում աշխատանքը՝ պահպանելով անվտանգության կանոնները:</p>
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր հողի մշակման եղանակների, հողի հիմնական և նախացանքային մշակման գործընթացների, ագրոտեխնիկական պահանջների, ՄՏԱ-ի կազմի վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի ընտրել համապատասխան ագրեգատներ և ներկայացնել մշակման գործընթացները:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - հողի հիմնական մշակման գործընթացների ընտրությունը՝ կախված կլիմայական պայմաններից, հողի տիպից, մեխանիկական կազմից, ֆիզիկաքիմիական և կենսաբանական հատկություններից, դաշտերի մոլախոտավածության աստիճանից և մոլախոտերի կենսաբանական կազմից, - հողի նախացանքային մշակման գործընթացները, - հողի մշակման եղանակները (վար, երեսվար, կուլտիվացում, փոցխում, քարշակում, գլանակում, հարթեցում և այլն), - հողի նախացանքային մշակման գործընթացների նշանակությունն ու կիրառման նպատակը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին, ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ հողի նախացանքային աշխատանքների վերաբերյալ մասնագիտական գրականություն, մեքենատրակտորային ագրեգատի նախապատրաստման և ընդհանուր կառուցվածքի ուսումնական վահանակ, տարբեր ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ և ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր, տեղեկատու նյութեր:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 12 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 3</p>	<p>Նախապատրաստել մեքենատրակտորային ագրեգատը հողի պարարտացման աշխատանքների համար և կատարել</p>

	այդ աշխատանքները
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում հողի պարարտացման նշանակությունը, ագրոտեխնիկական պահանջները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում օրգանական պարարտանյութերի մատուցման ՄՏԱ-ի կազմը,</p> <p>3) ճիշտ է նախապատրաստում ՄՏԱ-ն աշխատանքի համար,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում հանքային պարատանյութերի մատուցման ՄՏԱ-ի կազմը,</p> <p>5) ճիշտ է նախապատրաստում ՄՏԱ-ն աշխատանքի համար,</p> <p>7) ճիշտ է կատարում աշխատանքը՝ պահպանելով անվտանգության կանոնները:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով:</p> <p>Ուսանողին կտրվեն հարցեր հողի պարարտացման նշանակության, հանքային և օրգանական պարարտանյութերի տեսակների, հողի պարարտացման ագրոտեխնիկական պահանջների և ՄՏԱ –ի կազմի վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի ընտրել հանքային պարարտանյութերի մատուցման ՄՏԱ-ի կազմը և նախապատրաստել ՄՏԱ-ն աշխատանքի համար:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - հանքային պարարտանյութերի դասակարգումը (ազոտական, ֆոսֆորական, կալիումական միկրոպարարտանյութեր), - հանքային պարարտանյութերով հողը պարարտացնելու ձևերն ու եղանակները, - հանքային պարարտանյութերի մատուցման ՄՏԱ-ի կազմը, - ՄՏԱ-ի նախապարտաստումը հանքային պարարտանյութերի մատուցման համար, - հողի պարարտացման աշխատանքների կատարման գործընթացները, - օրգանական պարարտանյութերի դասակարգումը, - օրգանական պարարտանյութերով հողը պարարտացնելու ձևերն ու եղանակները, - անվտանգության տեխնիկայի կանոնները հողի պարարտացման աշխատանքների ժամանակ: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>

Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ հողի պարարտացման աշխատանքների վերաբերյալ մասնագիտական գրականություն, մեքենատրակտորային ագրեգատի նախապատրաստման և ընդհանուր կառուցվածքի ուսումնական վահանակ, տարբեր ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ ու ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր, տեղեկատու նյութեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 4	Նախապատրաստել մեքենատրակտորային ագրեգատը մշակաբույսերի քիմիական պաշտպանության աշխատանքների համար և կատարել այդ աշխատանքները
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում հողի մշակաբույսերի քիմիական պաշտպանության նշանակությունը, ագրոտեխնիկական պահանջները, 2) ճիշտ է ներկայացնում ՄՏԱ-ի կազմը, 3) ճիշտ է նախապատրաստում ՄՏԱ-ն աշխատանքի համար, 4) ճիշտ է կատարում աշխատանքը՝ պահպանելով անվտանգության կանոնները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր գյուղատնտեսական մշակաբույսերի քիմիական պաշտպանության մեքենաների նշանակության, դասակարգման, ընդհանուր կառուցվածքի և աշխատանքի վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի առաջադրված մշակաբույսերի քիմիական պաշտպանության համար ընտրել ՄՏԱ-ի կազմը և նախապատրաստել ՄՏԱ-ն աշխատանքի համար:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - մշակաբույսերի քիմիական պաշտպանության մեքենաների նշանակությունը, հիմնական տեսակները և դասակարգումը (սրսկիչներ, փոշոտիչներ և աերոզոլային գեներատորներ), - տրակտորային սրսկիչների նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը, - աերոզոլային գեներատորի ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը,

	<p>- փոշոտիչների նշանակությունը, կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ մշակաբույսերի քիմիական պաշտպանության աշխատանքների վերաբերյալ մասնագիտական գրականություն, մեքենատրակտորային ագրեգատի նախապատրաստման և ընդհանուր կառուցվածքի ուսումնական վահանակ, տարբեր ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ և ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր, տեղեկատու նյութեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	<p>Նախապատրաստել մեքենատրակտորային ագրեգատը մշակաբույսերի ցանքի և տնկման աշխատանքների համար և կատարել այդ աշխատանքները</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում հացահատիկային մշակաբույսերի ցանքին ներկայացվող ագրոտեխնիկական պահանջները, 2) ճիշտ է ներկայացնում ՄՏԱ-ի կազմը, 3) ճիշտ է նախապատրաստում ՄՏԱ-ն աշխատանքի համար, 4) ճիշտ է կատարում աշխատանքը՝ պահպանելով անվտանգության կանոնները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա:</p> <p>Ուսանողին կտրվեն հարցեր հացահատիկային մշակաբույսերի ցանքին ներկայացվող ագրոտեխնիկական պահանջների, ցանիչ մեքենաների նշանակության, դասակարգման, ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ:</p> <p>Ուսանողին կհանձնարարվի առաջադրված հացահատիկային մշակաբույսերի ցանքի համար ընտրել ՄՏԱ-ի կազմը և նախապատրաստել աշխատանքի ՄՏԱ-ն:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - հացահատիկային մշակաբույսերի ցանքին ներկայացվող ագրոտեխնիկական պահանջները, - ցանիչ մեքենաների նշանակությունը, դասակարգումը և կառուցվածքային առանձնահատկությունները,

	<p>- համակցված շարքացանի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը,</p> <p>- խորության, ցանքի նորմայի միջշարային տարածությունների կարգավորումները,</p> <p>- շարքացանի առանձին հանգույցների նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ մշակաբույսերի քիմիական պաշտպանության աշխատանքների վերաբերյալ մասնագիտական գրականություն, մեքենատրակտորային ագրեգատի նախապատրաստման և ընդհանուր կառուցվածքի ուսումնական վահանակ, տարբեր ագրեգատների և հանգույցների մոդելներ ու ցուցապաստառներ, անհրաժեշտ գործիքակազմի հավաքածու, համապատասխան գրականություն, տեսաֆիլմեր, տեղեկատու նյութեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 6	<p>Ներկայացնել մեքենաների պահպանման եղանակները և իրականացնել պահպանման գործընթացները</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է շարադրում տեխնիկայի պահպանման դրոյթները և հրահանգները, 2) ճիշտ է շարադրում բաց, փակ և կոմբինացված պահպանման եղանակների առանձնահատկությունները, 3) ճիշտ է ընտրում պահպանման ժամանակ խնամքի և տեխնիկական սպասարկման միջոցները և կատարում տեխնիկական սպասարկում, 4) ճիշտ է կիրառում պահպանման ժամանակ հակահրդեհային միջոցառումները և համապատասխան միջոցները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կտրվեն հարցեր մեքենաների պահպանման նշանակության, եղանակների, պահպանման տեխնոլոգիաների և գործընթացների վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի առաջադրված մեքենայի համար ընտրել պահպանման ժամանակ խնամքի և տեխնիկական սպասարկման միջոցները և կատարել տեխնիկական սպասարկում:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - մեքենաների պահպանման դրույթները և հրահանգները, - բաց, փակ և կոմբինացված պահպանման եղանակների առանձնահատկությունները, - պահպանման ժամանակ խնամքի և տեխնիկական սպասարկման միջոցները և տեխնիկական սպասարկումը, - մեքենաների պահպանման ժամանակ հակահրդեհային միջոցառումները և համապատասխան միջոցները: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ մեքենաների պահպանման եղանակների վերաբերյալ մասնագիտական գրականություն, ցուցապաստառներ, անվտանգության տեխնիկայի և հրդեհային անվտանգության վերաբերյալ հրահանգներ, տեսաֆիլմեր, տեղեկատու նյութեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԲԵՌՆԵՐԻ ԵՎ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔԻ ԲԵՌՆՈՒՄ ԲԵՌՆԱԹԱՓՈՒՄ, ՏԵՂԱՓՈԽՈՒՄ, ՊԱՀԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳԱՏՄ-4-19-013
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ կցասայլակով տրակտորի՝ որպես տրանսպորտային միջոցի դերի, բեռների տեսակի, նրանց քանակի և չափերի, բեռնման և բեռնաթափման ձևերի ու միջոցների վերաբերյալ, ինչպես նաև ուսանողի մոտ ձևավորել բեռների և արտադրանքի պահեստավորման վերաբերյալ կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 8 ժամ գործնական աշխատանք՝ 10 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԳԱՏՄ-4-19-006 «Տրակտորի շասսի, կառավարման համակարգեր» և ԳԱՏՄ-4-19-011 «Գյուղատնտեսական մեքենաներ» մոդուլները:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

	<p>1) ներկայացնի տրակտորային տրանսպորտային միջոցների տեսակները, մակնշումը, դրանց կառուցվածքը և հնարավորությունները,</p> <p>2) ներկայացնի բեռնման ու բեռնաթափման միջոցների տեսակները և կառուցվածքը,</p> <p>3) ներկայացնի բեռների տեսակները, դրանց բեռնման, տեղափոխման և բեռնաթափման անվտանգության կանոնները:</p>
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել տրակտորային տրանսպորտային միջոցների տեսակները, մակնշումը, դրանց կառուցվածքը և հնարավորությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորային տրանսպորտային միջոցների տեսակները, մակնշումը, կառուցվածքը, տեխնիկական ցուցանիշները և նշանակությունը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում տրանսպորտային միջոցների շահագործման ցուցանիշները:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է հարց ու պատասխանի միջոցով: Ուսանողին կտրվեն հարցեր տրակտորային տրանսպորտային միջոցների, ինչպես նաև բեռների և բեռնման ու բեռնաթափման միջոցների տեսակների, մակնշման, ընդհանուր կառուցվածքի, տեխնիկական և շահագործական ցուցանիշների վերաբերյալ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - տրակտորային տրանսպորտային միջոցների դասակարգումը և հիմնական տեսակները, - տրակտորային տրանսպորտային միջոցների մակնշումը, - տրակտորային տրանսպորտային միջոցների ընդհանուր կառուցվածքը, - տրակտորային տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործման հիմնական ցուցանիշները: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորային տրանսպորտային միջոցների, ինչպես նաև բեռների և բեռնման ու բեռնաթափման միջոցների տարբեր տեսակների վերաբերյալ մասնագիտական գրականություն, ցուցապաստառներ, տեխնիկական

	բնութագրերի վերաբերյալ տեղեկատու նյութեր, անհրաժեշտության դեպքում նաև տեսաֆիլմեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել բեռնման ու բեռնաթափման միջոցների տեսակները և կառուցվածքը
Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում բեռնման և բեռնաթափման միջոցների տեսակները, դրանց կառուցվածքը, տեխնիկական ցուցանիշները, 2) ճիշտ է որոշում բեռնման և բեռնաթափման միջոցների շահագործման ցուցանիշները:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումը իրականացվում է հարց ու պատասխանի միջոցով: Ուսանողին կտրվեն հարցեր բեռնման և բեռնաթափման միջոցների տեսակների, դասակարգման, մակնշման, ընդհանուր կառուցվածքի, տեխնիկական և շահագործական ցուցանիշների վերաբերյալ: Արդյունքի ծրագրային մանրամասները. - բեռնման և բեռնաթափման միջոցների նշանակությունը, տեսակները և դասակարգումը, - - բեռնման և բեռնաթափման միջոցների մակնշումը և կիրառման ոլորտները, -բեռնման և բեռնաթափման միջոցների ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքի առանձնահատկությունները, - բեռնման և բեռնաթափման միջոցների տեխնիկական շահագործման հիմնական ցուցանիշները: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ բեռների տեսակների, բեռնման և բեռնաթափման տարբեր միջոցների վերաբերյալ մասնագիտական գրականություն, ցուցապաստառներ, դրանց տեխնիկական բնութագրերի վերաբերյալ տեղեկատու նյութեր, տեսաֆիլմեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել բեռների տեսակները, դրանց բեռնման, տեղափոխման և բեռնաթափման անվտանգության կանոնները
Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է դասակարգում բեռների տեսակները, դրանց հատկությունները և որոշում հնարավոր գաբարիդային

	<p>չափերի սահմանային արժեքները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում բեռների տեղափոխման առանձնահատկությունները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում բեռնման և բեռնաթափման առանձնահատկությունները,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում բեռների բեռնման, բեռնաթափման և տեղափոխման անվտանգության կանոնները:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է հարց ու պատասխանի միջոցով: Ուսանողին կտրվեն հարցեր բեռների տեսակների, դրանց բեռնման, տեղափոխման և բեռնաթափման, անվտանգության կանոնների վերաբերյալ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - բեռների դասակարգումը, հատկությունները, - սորուն բեռների տեղափոխման, բեռնման և բեռնաթափման առանձնահատկությունները, - կոշտ հատային բեռների տեղափոխման, բեռնման և բեռնաթափման առանձնահատկությունները, - հեղուկ և փոշենման բեռների տեղափոխման, բեռնման և բեռնաթափման առանձնահատկությունները, - շուտ փչացող բեռների տեղափոխման, բեռնման և բեռնաթափման առանձնահատկությունները, - բեռների բեռնման, տեղափոխման և բեռնաթափման, անվտանգության կանոնները: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ բեռների տեսակների, դրանց բեռնման, տեղափոխման և բեռնաթափման վերաբերյալ անվտանգության տեխնիկայի կանոնները, մասնագիտական գրականություն, ցուցապաստառներ, բեռների տեխնիկական բնութագրերի վերաբերյալ տեղեկատու նյութեր, տեսաֆիլմեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
<p>ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՏՐԱՎՏՈՐՆԵՐԻ, ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՆՈՐՈԳՈՒՄ»</p>	
Մոդուլի դասիչը	ԳԱՏՄ-4-19-014
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ տրակտորների, գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների

	տեխնիկական սպասարկման վերաբերյալ գիտելիքներ, ինչպես նաև ուսանողի մոտ ձևավորել տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքների կատարման կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	24 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 8 ժամ գործնական աշխատանք՝ 16 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԳԱՏՄ-4-19-005 «Տրակտորներ և շարժիչներ», ԳԱՏՄ-4-19-006 «Տրակտորի շասսի, կառավարման համակարգեր», ԳԱՏՄ-4-19-007 «Տրակտորի աշխատանքային սարքավորումներ», ԳԱՏՄ-4-19-008 «Տրակտորի էլեկտրասարքավորումներ», ԳԱՏՄ-4-19-011 «Գյուղատնտեսական մեքենաներ» մոդուլները:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է. 1) ներկայացնի տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների ու սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման գործընթացները, 2) կատարի տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներ:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների ու սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման գործընթացները
Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների, գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման գործընթացները, 2) ճիշտ է ներկայացնում տեխնիկական սպասարկումների դերը և նշանակությունը, 3) ճիշտ է ներկայացնում տեխնիկական սպասարկման տեսակները, դրանց կատարման ժամկետները և պարբերականությունը, 4) ճիշտ է ներկայացնում տեխնիկական սպասարկման առավել բարդ գործողությունները,

<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է հարց ու պատասխանի միջոցով: Ուսանողին կտրվեն հարցեր տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների ու սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման նշանակության, ամենօրյա, 1-ին, 2-րդ, 3-րդ կամ միջսեզոնային տեխնիկական սպասարկման աշխատանքների կատարման ժամկետների և պարբերականությունների, անվտանգության կանոնների վերաբերյալ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - տրակտորների, գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման նշանակությունը դրանց հուսալի, անխափան և անվտանգ շահագործման համար, - տեխնիկական սպասարկման ժամկետները՝ ամենօրյա, 1-ին, 2-րդ, 3-րդ կամ միջսեզոնային տեխնիկական սպասարկում, - ամենօրյա, 1-ին, 2-րդ, 3-րդ կամ միջսեզոնային տեխնիկական սպասարկման աշխատանքների կատարման տեխնոլոգիական գործընթացները և օգտագործվող տեխնիկական միջոցները: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորների, գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման վերաբերյալ մասնագիտական գրականություն և տեղեկատու նյութեր, տեխնիկական սպասարկման համար անհրաժեշտ գործիքներ, սարքավորումներ և նյութեր, տեսաֆիլմեր:</p>
<p>Ուսուցման ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 2</p>	<p>Կատարել տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներ</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>1) ճիշտ է կատարում տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները՝ ամենօրյա, 1-ին, 2-րդ, 3-րդ և միջսեզոնային տեխնիկական սպասարկումներ ու ընթացիկ նորոգում,</p> <p>2) ճիշտ է կիրառում սպասարկման տեխնիկական անվտանգության միջոցները:</p>

<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կհանձնարարվի նորմավորված ժամանակահատվածում կատարել առաջադրված տրակտորի կամ գյուղատնտեսական մեքենայի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ կամ միջսեզոնային տեխնիկական սպասարկման աշխատանքներ, առաջադրված համակարգի, ագրեգատի կամ մեխանիզմի ընթացիկ նորոգման աշխատանքներ՝ կիրառելով տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման տարբեր տեխնիկական միջոցներ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - տրակտորի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ կամ միջսեզոնային տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները, - գյուղատնտեսական մեքենաների 1-ին, 2-րդ, 3-րդ կամ միջսեզոնային տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները, -տեխնիկական սպասարկման աշխատանքների իրականացման տեխնիկական միջոցները, կատարման տեխնոլոգիական սարքավորումները և սարքերը, - անվտանգության տեխնիկայի կանոնները տեխնիկական սպասարկման աշխատանքների կատարման ժամանակ, - տեխնիկական անվտանգության անհրաժեշտ միջոցները: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է կատարում գործնական առաջադրանքները՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ տրակտորների, գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման ու ընթացիկ նորոգման վերաբերյալ մասնագիտական գրականություն և տեղեկատու նյութեր, տեխնիկական սպասարկման համար անհրաժեշտ գործիքներ, սարքավորումներ ու նյութեր, ուսումնական սարքավորումներ և վահանակներ, տեխնիկական սպասարկման ու ընթացիկ նորոգման տեխնոլոգիական գործընթացների իրականացման համար անհրաժեշտ գործիքակազմ, տեսաֆիլմեր:</p>
<p>Ուսուցման ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ գործնական աշխատանք՝ 12 ժամ</p>
<p>ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՁԵՌՆԵՐԵՑՈՒԹՅՈՒՆ»</p>	

Մոդուլի դասիչը	ԳԱՏՄ-4-19-015
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել բիզնես գործունեություն իրականացնելու համար անհրաժեշտ գործնական հմտություններ: Դրանք ներառում են ինքնուրույն բիզնես կազմակերպելու և վարելու համար անհրաժեշտ գործողությունների իրականացման հմտություններ, որոնցում հաշվի է առնված ինչպես գործարար ոլորտին հատուկ սկզբունքները, այնպես էլ բիզնես գործունեությունը կարգավորող իրավական դաշտի առանձնահատկությունները
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 22 ժամ գործնական աշխատանք՝ 50 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլի 1 և 2 ուսումնառության արդյունքներն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չէ: Մյուս ուսումնառության արդյունքների ուսումնասիրությունը նպատակահարմար է իրականացնել որոշակի մասնագիտական մոդուլներ յուրացնելուց հետո, որպեսզի դրանց գործնական ձեռքբերումները օգտագործվեն համապատասխան ծրագրեր մշակելու համար:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) ներկայացնի հիմնավորված բիզնես-գաղափարի ձևավորման գործընթացը, 2) ներկայացնի կազմակերպության ստեղծման և գրանցման կարգը, կառավարման գործընթացը, 3) կատարի շուկայի հետազոտման և գնահատման գործողություններ, 4) բնութագրի կազմակերպության ռեսուրսները և գնահատի օգտագործման արդյունավետությունը, 5) կատարել ծախսերի հաշվարկ, ձևավորի ապրանքի /ծառայության/ գինը, 6) մշակի բիզնես պլան և գործողությունների ծրագիր, հաշվի հարկեր, տուրքեր, կազմի ֆինանսական հաշվետվություններ:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հիմնավորված բիզնես-գաղափարի ձևավորման գործընթացը
Կատարման չափանիշներ	1) բիզնես-գործունեության էությունը ճիշտ է մեկնաբանում,

	<p>2) բիզնես-գործունեության տեսլականը, նպատակը և ռազմավարությունը ճիշտ է սահմանում,</p> <p>3) բիզնես-գործունեության համար նախընտրելի անձնային հատկանիշների կարևորությունը հիմնավորում է,</p> <p>4) բիզնես-գործունեության համար սեփական հնարավորությունների գնահատումը ճիշտ է,</p> <p>5) բիզնես-գաղափարի էությունը ճիշտ է մեկնաբանում,</p> <p>6) բիզնես-գաղափարի ձևավորման գործընթացի բաղադրիչների իմաստը ճիշտ է մեկնաբանում,</p> <p>7) ըստ իրավիճակների հիմնավորում է ձևավորված բիզնես-գաղափարները,</p> <p>բիզնես-գաղափարի տարբերակի գնահատումը ճիշտ է:</p>
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի ձեռքբերումը գնահատվում է խմբային քննարկումների և անհատական գործնական առաջադրանքների հիման վրա: Քննարկումների ընթացքում բացահայտվում է բիզնես-գաղափարի և բիզնես-գործունեության հիմնական հասկացությունների վերաբերյալ ուսանողների յուրացրած գիտելիքների մակարդակը, իսկ գործնական հանձնարարությունների միջոցով նրանք ըստ իրավիճակի ներկայացնում և հիմնավորում են կոնկրետ բիզնես-գաղափար, որոշակիացնում են իրենց նախընտրած գործունեության տեսակը:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները.</p> <p>Բիզնես-գաղափարը որպես բիզնես-գործունեության մեկնակետ, դրա ձևավորման նախադրյալները: Բիզնես-գաղափարի իրատեսությունը հիմնավորող ցուցիչները: Օրենսդրական դաշտի պահանջները հաշվի առնելու կարևորությունը: Գործարար միջավայրի օբյեկտիվ գնահատման կարևորությունը և մոտեցումները: Սեփական գործարար հնարավորությունների բացահայտումը և անաչառության կարևորությունը: Բիզնես-գործունեության համար նախընտրելի ոլորտի ընտրությունը: Տեսլականի, նպատակի և ռազմավարության հստակ և հիմնավորված ձևակերպումը: Վերջնական բիզնես-գաղափարի գնահատումը:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը դրական է համարվում, եթե քննարկումների ընթացքում ուսանողը ցուցաբերում է հիմնավորված եզրահանգումներ անելու ունակություն, իսկ գործնական առաջադրանքների ընթացքում ներկայացնում է տվյալ իրավիճակում առավել նախընտրելի ու հիմնավորված լուծումներ:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Պարապմունքների անհրաժեշտ փուլերում անհրաժեշտ է կիրառել մտագրոհի տեխնիկան՝ հետագա քննարկման ուղղությունները</p>

	<p>ձևավորելու համար:</p> <p>Անհրաժեշտ է ունենալ ֆլիպչարտ, գունավոր թղթեր, ամրակներ, տարբեր գույնի մարկերներ, ուսուցողական իրավիճակների նկարագրեր, բիզնես-գաղափարների հաջողված օրինակներ, տեսլականի, նպատակի և ռազմավարության ուսուցողական ձևակերպումներ՝ նաև ոչ հստակ ձևակերպված:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել կազմակերպության ստեղծման և գրանցման կարգը, կառավարման գործընթացը
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) կազմակերպության կազմակերպչա-իրավական ձևերի բնութագիրը ճիշտ է, 2) կազմակերպության աշխատանքը կարգավորող իրավական ակտերի պահանջների ընկալումը ճիշտ է, 3) կազմակերպության ստեղծման քայլերի հաջողականությունը ճիշտ է մեկնաբանում, 4) կազմակերպության ստեղծման համար պահանջվող փաստաթղթերի ձևավորումը ճիշտ է, 5) կազմակերպության կառավարման անհրաժեշտությունը և խնդիրները ճիշտ է մեկնաբանում, 6) կառավարման ֆունկցիաների բնութագրերը ճիշտ է, 7) կառավարման ոճերի բնութագրերը ճիշտ է, 8) կառավարման ֆունկցիոնալ բաժինների ձևավորման մոտեցումները ճիշտ է, 9) աշխատատեղերի ձևավորման և պարտականությունների բաշխման մոտեցումները հիմնավոր է, 10) աշխատողների ընտրության կարգը հիմնավոր է, 11) կազմակերպության կառավարմանն առընչվող փաստաթղթերի ձևավորումը ամբողջական և հիմնավոր է, 12) կնքվելիք պայմանագրերի կազմը և բովանդակությունը իրավաբանորեն ճիշտ է, <p>կառավարման արդյունավետության գնահատման մոտեցումները հիմնավոր է:</p>
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի ձեռքբերումը գնահատվում է թեստային առաջադրանքների և գործնական հանձնարարականների հիման վրա: Թեստերի միջոցով ստուգվում է տարբեր կազմակերպչա-իրավական ձև ունեցող կազմակերպությունների, դրանց կառավարման առանձնահատկությունների վերաբերյալ ուսանողի գիտելիքները, իսկ գործնական հանձնարարությունների միջոցով ուսանողը պետք է տրված պայմաններին համապատասխան կազմի տարբեր

	<p>փաստաթղթեր: Գործնական հանձնարարությունները նպատակահարմար է առաջադրել ըստ ուսուցման փուլերի: Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները.</p> <p>Կազմակերպության հասկացությունը և բնութագիրը: Կազմակերպությունների տիպերը, դրանց բնութագրիչ առանձնահատկությունները: Կազմակերպությունների ստեղծման ու գրանցման կարգը: Գործընթացի օրենսդրական կարգավորումը: Կազմակերպության կանոնադրությունը: Կազմակերպության կառավարման խնդիրները, ֆունկցիաները: Կառավարման ոճերը, դրանց առանձնահատուկ գծերը: Կառավարման ապարատի կառուցվածքը, ստորաբաժանումները: Կառավարման բաժինների առանձնացման սկզբունքները: Աշխատանքի բաժանման անհրաժեշտությունը, աշխատատեղերի ձևավորման մոտեցումները տարբեր մեծության կազմակերպություններում: Կազմակերպության փաստաթղթային տնտեսության ընդհանուր բնութագիրը, փաստաթղթերի ձևավորման կարգը: Արդյունքի ձեռքբերումը դրական է համարվում, եթե թեստային առաջադրանքները կատարվում է հիմնականում ճիշտ, ոչ էական թերություններով, իսկ գործնական առաջադրանքները տրված պայմաններին համապատասխան կատարվում է ճիշտ:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Ուսուցման ընթացքում անհրաժեշտ է կիրառել առանձին իրավիճակների խմբային քննարկումներ:</p> <p>Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական ու ցուցադրական նյութեր, տարբեր փաստաթղթերի նմուշներ, առանձին կազմակերպություններում աշխատանքի բաժանման, աշխատողների ֆունկցիաների սահմանման օրինակներ:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 3</p>	<p>Կատարել շուկայի հետազոտման և գնահատման գործողություններ</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է մեկնաբանում <<շուկա>> հասկացությունը, 2) շուկայի հետազոտման անհրաժեշտությունը հիմնավորում է, 3) շուկայի հետազոտման հիմնական ուղղությունները բացահայտում է, 4) շուկայի հետազոտման գործընթացի փուլերը ճիշտ է բնութագրում, 5) ըստ փուլերի շուկայի հետազոտման մեթոդների ընտրությունը հիմնավոր է,

	<p>6) շուկայական պահանջարկի ծավալի բացահայտման մոտեցումները ճիշտ է,</p> <p>7) շուկայի վրա ազդող գործոնների և գնորդի վարքագծի գնահատումը ճիշտ է,</p> <p>8) շուկայական մրցակցության գնահատումը հիմնավոր է,</p> <p>9) շուկայի հատվածավորումը իրատեսական է,</p> <p>10) մարքեթինգի գաղափարների /4P և 7P/ նշանակությունը ճիշտ է բացահայտում,</p> <p>մարքեթինգային ռազմավարության մշակման մոտեցումները հիմնավորված է:</p>
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի ձեռքբերումը գնահատվում է թեստային առաջադրանքների, խմբային քննարկումների և գործնական հանձնարարությունների հիման վրա: Թեստերի միջոցով ստուգվելու է շուկայի վերաբերյալ հիմնական հասկացությունների ճիշտ ընկալման ուսանողի կարողությունը, իսկ գործնական առաջադրանքների միջոցով նա կատարելու է իրավիճակին համապատասխան եզրահանգումներ /հնարավորության դեպքում կարող են օգտագործվել նաև ուսանողների ինքնուրույն դիտարկումների ու հետազոտությունների արդյունքները/: Արդյունքները անհրաժեշտ է քննարկել խմբում:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները</p> <p>Շուկայի բնութագիրը: Շուկայի հետազոտության անհրաժեշտությունը և հիմնական ուղղությունները: Շուկայի հետազոտության գործընթացը: Շուկայական պահանջարկի գնահատումը: Շուկայի վրա ազդող գործոնները, գնորդի վարքագիծը: Մրցակցություն, դրա գնահատումը: Շուկայի հատվածավորումը: Մարքեթինգի 4 և 7 P-երը: Մարքեթինգային ռազմավարության էությունը և մշակման կարևորությունը:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը դրական է համարվում, եթե ուսանողը թեստային և գործնական առաջադրանքները ընդհանուր առմամբ ճիշտ է կատարում, իսկ խմբային քննարկումների ընթացքում ցուցաբերում է իրավիճակին հիմնավորված արձագանքելու ունակություններ:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Ամբողջ ուսուցման ընթացքում ըստ իրավիճակների անհրաժեշտ է կիրառել մտագրոհի տեխնիկան:</p> <p>Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական նյութեր, շուկայական իրավիճակների նկարագրեր, տիպական իրավիճակներում առավել հիմնավորված լուծումների օրինակներ, գործնական կիրառություն ունեցող փաստաթղթերի նմուշներ:</p>

Ուսուցման ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 4	Բնութագրել կազմակերպության ռեսուրսները և գնահատել օգտագործման արդյունավետությունը
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) կազմակերպության ռեսուրսների կազմը և կառուցվածքը ճիշտ է բացահայտում, 2) կազմակերպության ռեսուրսների խմբերի միջև օպտիմալ հարաբերակցության ապահովման անհրաժեշտությունը հիմնավորում է, 3) նյութական ռեսուրսների խմբերի տնտեսագիտական բնութագրերը ճիշտ է, 4) աշխատանքային ռեսուրսների բնութագիրը և դրանց առընչվող ցուցանիշների մեկնաբանությունը ճիշտ է, 5) աշխատանքի տեխնիկական նորմավորման էությունը ճիշտ է բացատրում, նորմաների մեծության ձևավորման մեխանիզմը ճիշտ է ներկայացնում, 6) ֆինանսական ռեսուրսների հետ կապված հասկացությունների բացատրությունը ճիշտ է, 7) ֆինանսական ռեսուրսների համալրման աղբյուրների առանձնահատկությունները ճիշտ է մեկնաբանում, 8) ռեսուրսների պահանջվելիք մեծության հաշվարկման մոտեցումները հիմնավոր է, 9) հիմնական կապիտալի առանձին խմբերի օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը և արդյունքների գնահատումը ճիշտ է, 10) շրջանառու կապիտալի օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը և արդյունքների գնահատումը ճիշտ է, 11) աշխատանքային ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը և արդյունքների գնահատումը ճիշտ է, <p>ռեսուրսների օգտագործման վերաբերյալ պարզ վերլուծական գործողությունները և ըստ արդյունքների եզրահանգումները հիմնավոր է:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի ձեռքբերումը գնահատվում է խմբային քննարկումների և գործնական առաջադրանքների հիման վրա: Ուսանողներին հանձնարարվելու է ըստ ռեսուրսների տարբեր խմբերի հաշվել առավել ընդհանուր նշանակություն ունեցող ցուցանիշները: Նպատակահարմար է գործնական առաջադրանքները հանձնարարել փուլերով՝ ըստ</p>

	<p>ռեսուրսների խմբերի: Քննարկումների ընթացքում նրանք ոչ միայն գնահատելու են ստացված արդյունքները, այլ նաև առաջարկելու են լուծումների սեփական տարբերակները:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները</p> <p>Կազմակերպության ռեսուրսների ընդհանուր բնութագիրը: Նյութական, աշխատանքային և ֆինանսական ռեսուրսներ, դրանց կազմը: Հիմնական կապիտալ և շրջանառու կապիտալ: Ֆինանսական ռեսուրսներ: Ռեսուրսների մեծությունը բնութագրող ցուցանիշները: Ռեսուրսների օգտագործման մակարդակը բնութագրող ցուցանիշները:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը դրական է համարվում, եթե առաջադրանքները մեթոդապես ճիշտ են կատարվում:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական նյութեր, գործնական հանձնարարությունների փաթեթներ:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	<p>Կատարել ծախսերի հաշվարկ, ձևավորել ապրանքի /ծառայության/ գինը</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) <<ծախս>> հասկացության բովանդակությունը ճիշտ է մեկնաբանում, 2) տարբերակում է ծախսերի խմբերը, 3) ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթերի տեսակները և վավերապայմանները ճիշտ է ներկայացնում, 4) ծախսերի տարբեր խմբերի հաշվապահական ձևակերպումները ճիշտ է, 5) ապրանքների տարբեր տեսակների և ծառայությունների տարբեր խմբերի համար պահանջվող ծախսերի կազմը հիմնավոր է ներկայացնում, 6) ապրանքի կամ ծառայության ինքնարժեքի մեջ ներառվող ծախսերի հոդվածները ճիշտ է ներկայացնում, 7) ինքնարժեքի տարբեր հոդվածների մեծության հաշվարկման մեթոդաբանությունը ճիշտ է կիրառում, 8) հաշվում է ապրանքի կամ ծառայության միավորի ինքնարժեքը, 9) ինքնարժեքի իջեցման հնարավորությունները ճիշտ է գնահատում, 10) ինքնարժեք-շուկայական գին մարժայի տարբերության հիմնավորումը ճիշտ է, անհատական գնից շուկայական գնի անցման տրամաբանությունը բացատրում է:

<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի ձեռքբերումը գնահատվում է շարունակական գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ռիսանոլներին հանձնարարվելու է ըստ ծախսերի առանձին հոդվածների կատարել միավոր արտադրանքի կամ ծառայության համար դրանց հաշվարկներ և որոշել ինքնարժեքն ու գինը:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները</p> <p>Արտադրանքի թողարկման կամ ծառայությունների մատուցման հետ կապված ծախսերի հասկացությունը: Ուղղակի և անուղղակի ծախսեր, կայուն և փոփոխական ծախսեր: Ծախսերի մեծության հաշվարկման մեթոդաբանությունը: Ծախսերի հաշվապահական ձևակերպման կարգը: Անալիտիկ և սինթետիկ հաշվառման կազմակերպումը: Միավորի ինքնարժեքի ծախսային հոդվածները: Ինքնարժեքի հաշվարկը: Շահույթի նորմայի հասկացությունը և կիրառումը: Արտադրանքի գնի մեծության հաշվարկը: Անհատական գնից շուկայական գնին անցման գործընթացը:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը դրական է համարվում, եթե հաշվարկները կատարվում է ճիշտ:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական նյութեր, մեթոդական ցուցումներ, գործնական հանձնարարությունների փաթեթներ, հաշվարկների կատարման ընթացքում օգտագործվող օրինակելի ձևաթղթեր:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 6</p>	<p>Մշակել բիզնես պլան և գործողությունների ծրագիր</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) բիզնես գործունեության համար բիզնես պլանի անհրաժեշտությունը հիմնավորում է, 2) բիզնես պլանի բաժինների բովանդակության մեկնաբանությունները ճիշտ է, 3) բիզնես պլանի մշակման համար անհրաժեշտ ելակետային տվյալների կազմը և ձեռք բերման աղբյուրները ճիշտ է ներկայացնում, 4) ճիշտ է կատարում SWOT վերլուծություն, 5) SWOT վերլուծության արդյունքները կիրառում է բիզնես պլանը մշակելու գործընթացում, 6) բիզնես պլանով նախատեսվող միջոցառումները հիմնավորված է, 7) բիզնես պլանի կատարումն ապահովող գործողությունների ծրագիրը, ժամանակացույցը հիմնավոր է,

	<p>8) բիզնես պլանի կատարումն ապահովող ռեսուրսների մեծությունները ճիշտ է սահմանվել, բիզնես պլանով նախատեսված միջոցառումների իրականացման ռիսկերը և դրանց հաղթահարման քայլերը հիմնավոր են:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի ձեռքբերումը գնահատվում է կազմված բիզնես պլանի հիման վրա, որում պետք է արտացոլված լինեն նախատեսված բիզնես գործունեության վերաբերյալ բոլոր հայտնի տեղեկությունները:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները</p> <p>Բիզնես պլանի բովանդակությունը և բաժիններում ներառվող հարցերը: Բիզնես պլանի կազմման համար անհրաժեշտ ելակետային տվյալները, դրանց աղբյուրները: SWOT վերլուծության արդյունքների կիրառումը պլանը կազմելու ժամանակ: Բիզնես պլանի կատարման գործողությունների ծրագիրը, դրա կազմման մոտեցումները: Գործողությունների ժամանակացույցը: Պլանի կատարման հնարավոր ռիսկերը, դրանց հաղթահարման միջոցառումները:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը դրական է համարվում, եթե պլանը կազմված է ճիշտ և հիմնավորված:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ բիզնես պլանի բովանդակությանը համապատասխան ձևաթղթեր, մեթոդական հանձնարարականներ, պլանը կազմելու համար օգտագործվող ելակետային տվյալներ:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 10 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 7	<p>Հաշվել հարկեր, տուրքեր, կազմել ֆինանսական հաշվետվություններ</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) հարկային օրենսդրության հիմնական դրույթները ճիշտ է մեկնաբանում, 2) հարկային օրենսդրության հիմնական հասկացությունները ճիշտ է բացատրում, 3) հարկերի և տուրքերի մեծությունը հաշվելու համար կիրառվող ելակետային ցուցանիշների հաշվարկը ճիշտ է կատարում, 4) հարկերի և տուրքերի մեծությունը ճիշտ է հաշվարկում, 5) հարկերի վճարման ժամկետների գնահատումը համապատասխանում է օրենսդրության պահանջներին,

	<p>6) ֆինանսական հաշվետվությունների կազմը ճիշտ է ներկայացնում,</p> <p>7) անհրաժեշտ ֆինանսական հաշվետվությունները ճիշտ է լրացնում,</p> <p>8) ստուգումների իրականացման իրավական ակտերի պահանջները ճիշտ է բացատրում, ստուգումների հետ կապված տնտեսվարողի իրավունքներն ու պարտականությունները ճիշտ է ներկայացնում:</p>
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի ձեռքբերումը գնահատվում է շարունակական գործնական առջադրանքների կատարման հիման վրա: Ուսանողներին հանձնարարվելու է հաշվել հարկերի և տուրքերի գումարները, լրացնել ֆինանսական հաշվետվություններ:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները</p> <p>Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառվող հարկերի և տուրքերի տեսակները, դրանց տնտեսական նշանակությունը: Հարկային օրենսդրության հիմնական դրույթները: Հարկերի հաշվարկման կարգը և դրույքաչափերը: Հարկատուների պատասխանատվությունը հարկային օրենսդրության պահանջների պահպանման համար: Ֆինանսական հաշվետվությունների տեսակները, հաշվետվությունների լրացման և ներկայացման կարգը: Ստուգումների անցկացումը, կարգը:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը դրական է համարվում, եթե ուսանողը առաջադրանքները ճիշտ է կատարում:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական նյութեր, հարկերի վերաբերյալ օրենքներ և նորմատիվ փաստաթղթեր, մեթոդական նյութեր, հաշվետվությունների ձևաթղթեր, հաշվարկները կատարելու համար օգտագործվող ելակետային նյութերի փաթեթներ:</p>
<p>Ուսուցման Ժամաքանակը</p> <p>Երաշխավորված</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ</p>